

NAȘTEREA DOMNULUI - ÎNTÂLNIREA OMULUI CU DUMNEZEUL CEL VIU

Scrisoare pastorală la sărbătoarea Nașterii Domnului

**Iubiților preoți din parohii,
cuvioșilor viețuitori ai
sfintelor mănăstiri și
drept-credinciosului popor
al lui Dumnezeu
din Arhiepiscopia Iașilor:
har, bucurie, iertare și ajutor
de la Dumnezeu Cel în
Treime preaslăvit –
Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt**

**Iubiți frați preoți,
Drept-măritori creștini,**

Suntem îmbrăcați în aceste zile cu veșmântul bucuriei sfinte pe care ne-o aduce de fiecare dată sărbătoarea Nașterii Domnului, coborârea lui Dumnezeu printre oameni. Este o bucurie ce ne cuprinde ascultând colindele strămoșești, participând la frumoasele slujbe din aceste zile și întâlnindu-ne cu cei dragi. Trăim un popas duhovnicesc de tihnă și lumină în drumul zbuciumat al vieții noastre de zi cu zi. Această bucurie ce ne cuprinde este însă mai adâncă și mai reală decât ne poate oferi lumea aceasta: ea este un dar pe care ni-l trimite Dumnezeu cu prilejul Nașterii Fiului Său în ieslea Betlemului. Dumnezeu Însuși este izvorul bucuriei noastre, Cel Care „așa a iubit lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a dat, ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică”[1].

Întruparea Fiului lui Dumnezeu și Nașterea Lui din Preasfânta Fecioară Maria reprezintă fundamentul credinței și al bucuriei noastre: „Dumnezeu Se face om pentru ca pe om să-l facă Dumnezeu”[2], mărturisesc Părinții Bisericii, începând cu Sfântul Atanasie cel Mare. Prin Întrupare, Cuvântul lui Dumnezeu intră în istorie, își însușește firea noastră omească, așa cum se afla aceasta

ca urmare a păcatului strămoșilor noștri, adică cuprinsă de stricăciune și moarte, devenind om asemenea nouă, afară de păcat, pentru a ne redeschide calea spre nestricăciune, spre sfințenie și împărtășire de viața dumnezeiască.

Iubiți credincioși,

Dumnezeieștile Scripturi dau mărturie cu privire la pregătirea proniatoarei a omenirii în vederea primirii Fiului lui Dumnezeu întrupat: „După ce Dumnezeu odinioară în multe rânduri și în multe chipuri, a vorbit părinților noștri prin proroci, în zilele acestea mai de pe urmă ne-a grăit nouă prin Fiul, pe Care L-a pus moștenitor a toate și prin Care a făcut și veacurile”[3]. Cu toate că Dumnezeu S-a descoperit și a vorbit oamenilor prin prorocii și dreptii Vechiului Testament, rânduinând porunci și legi, El nu ne-a mântuit și nu ne mântuiește prin acestea, deoarece o lege nu poate da viață prin ea însăși, ci ne mântuiește prin

Însuși Fiul Său: „În creștinism nu se poate vorbi propriu-zis de o «învățătură mântuitoare» și nu ne mântuim printr-o lege, nici măcar prin legea Vechiului Testament, ci prin Persoana lui Iisus Hristos”[4], ne spune Părintele Dumitru Stăniloae. Mântuitorul Iisus Hristos Însuși, ca Persoană, S-a întâlnit cu noi prin Întrupare, întrucât S-a făcut deoființă cu noi. Fiind, în același timp, și Dumnezeu adevărat, în măsura în care Îi urmăm Lui și ne unim cu El, ne face și pe noi biruitori asupra stricăciunii și asupra morții.

Odată ce Cuvântul lui Dumnezeu „S-a făcut trup și S-a sălășluit între noi”[5], rămâne permanent împreună cu noi, așa după cum El Însuși ne-a încredințat: „Iată, Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârșitul veacului”[6]. Așadar, Dumnezeul nostru este un Dumnezeu viu, personal, prezent în fiecare clipă a vieții noastre, după cum mărturisește și Apostolul neamurilor că „Iisus Hristos, ieri și astăzi și în veci, este același”[7].

Drept-măritori creștini, iubiți și iubitori de Hristos,

Mărturisirea că Dumnezeu „S-a coborât din ceruri și S-a întrupat de la Duhul Sfânt și din Maria Fecioara și S-a făcut om”[8] este adevărul fundamental al viețuirii noastre creștine. Împreună cu taina Răstignirii și a Învierii Sale, Întruparea Domnului constituie izvorul de viață al omului aici, pe pământ, și în veșnicie. Fără acest izvor, omul ar fi în rătăcire continuă, deusolat și confuz, lipsit de orice urmă de bucurie adevărată, de sens autentic în viață.

Aici, pe pământ, noi oamenii suntem chemați a ne lăsa cuprinși în ființa noastră lăuntrică de adevărul Întrupării, Răstignirii și Învierii Domnului Hristos. Aceasta nu înseamnă numai acceptarea de către mintea noastră a acestui adevăr, ci disponibilitatea noastră de a-L primi în noi înșine pe Hristos Domnul Cel întrupat, mort și înviat.

Viața creștină nu se reduce la o înșiruire de legi, rânduieli, interdicții sau îngăduințe. Ea este mai mult decât atât: este viață și comuniune de iubire. „Postul, privegherea, citirea Scripturii, lipsa de îmbrăcăminte și alte lucruri necesare nu constituie desăvârșirea”[9], ne spune Sfântul Ioan Casian. Ele „sunt mijloace ale desăvârșirii fiindcă scopul ultim al practicii acestora nu constă în ele însele, ci prin ele se ajunge la scop”[10]. „Adevăratul scop al vieții creștine constă în dobândirea Duhului Sfânt al lui Dumnezeu”[11], mărturisește Sfântul Serafim de Sarov.

Vedem aici răspunsul la întrebările foarte des întâlnite: De ce nu am bucurie? De ce nu mă simt împlinit? De ce cad în deznădejde, deși postesc, mă rog, fac milostenie? Pentru că postul, rugăciunea sau milostenia le-am transformat în scop, nu în cale către adevăratul țel, singurul pentru care trebuie luptat: dobândirea Duhului Sfânt, viața în Hristos, simțirea iubirii Tatălui Ceresc pentru noi și pentru întreaga lume.

Dumnezeu „nu ne cere să ne schimbăm îmbrăcăminte, ori să ne primejduim sănătatea, sau să facem vreo bravură care întrece puterile noastre”[12], spune Sfântul Nicolae Cabasila. Dumnezeu dorește ca, „rămânând acasă așa cum suntem și nepierzând nimic din avuția noastră, să petrecem cugetând întruna la legea Domnului”[13].

„A cugeta la legea Domnului” înseamnă a recunoaște că fără El nu putem face nimic adevărat, frumos, adânc și veșnic. Înseamnă a ajunge la convingerea lăuntrică de nezdruccinat că Hristos este totul în viața noastră. El ne dă viață, ne luminează, ne apără, ne călăuzește, merge cu noi pe cale. El ne ridică din cădere, ne

întărește când suntem slabi, ne smerește când suntem mândri, ne iartă, ne binecuvintează, ne iubește ca Dumnezeu, adică înfinit mai intens și adevărat decât o poate face un om. Conștiința că nimic nu ni se întâmplă fără o rațiune duhovnicească, că nimic nu-i mai de preț ca legătura cu Hristos, deschide calea încrederii în El, a convingerii că totul este în mâna Lui.

Iubiți credincioși,

Iubirea de Dumnezeu și de oameni este trăită la cea mai mare intensitate în Biserica prin Dumnezeiasca Euharistie. În aceasta, „viața credinciosului se împletește cu viața lui

⇩ Dumnezeu. Omul se aduce pe sine lui Dumnezeu și Dumnezeu vine și Se sălășluiește în om"[14].

Din Biserică, omul este chemat să prelungească Euharistia în orice moment al vieții sale. În viața de mănăstire sau în cea de familie, omul lasă loc lui Dumnezeu să lucreze în viața lui, iar Dumnezeu le împlinește pe toate bine și adevărat, chiar dacă omul nu înțelege întotdeauna voința lui Dumnezeu privitoare la sine, la cei din jur, la evenimentele care au loc în lume.

În acest duh al prezenței lui Dumnezeu în viața noastră se cuvine să înțelegem sărbătoarea Nașterii Domnului Hristos. În ritm de colind, să-I mulțumim lui Dumnezeu pentru anul care tocmai se încheie, cerându-l ajutor și pentru anul care vine. Vremurile nu sunt ușoare nici pentru Biserică, nici pentru țară, nici pentru lume. Avem nădejdea sfântă că, mărturisind dreapta credință, rămânând în comuniune unii cu alții în Biserică Sa drept-măritoare, rugăciunea nelipsind din viața noastră, Dumnezeu ne va întări să mergem mai departe pe marea vieții acestei lumi către Împărăția cea nesticăcioasă.

Spun aceasta și pentru că, în ultima perioadă, pacea unor mănăstiri și parohii a fost tulburată de anumite persoane care au atitudini nepotrivite în legătură cu Sfântul și Marele Sinod ce a avut loc în Creta în luna iunie a acestui an. Dacă dezbaterile în duhul păcii, al dragostei și al adevărului au fost și sunt potrivite și necesare în Biserică, decizia unora de a se așeza în afara Bisericii prin nepomenirea ierarhului și prin neparticiparea la sfintele slujbe este împotriva comuniunii, a adevărului și a dragostei, precum și împotriva rânduielilor bisericesti și canonice. Pe această cale, vă adresez tuturor îndemnul de a rămâne în Biserică, în duh de comuniune și dragoste, lucrând la mântuirea noastră, prin mărturisirea drepte credințe, zidindu-ne și ajutându-ne unii pe alții.

Dumnezeu să vă binecuvinteze pe toți cu bucuria păstorilor din Betlem și a magilor care L-au

descoperit pe Domnul Hristos! Dumnezeu să vă dăruiască ajutorul Său în tot ceea ce faceți bine și adevărat în mănăstiri, în parohii și în viața de familie! Dumnezeu să ne dăruiască tuturor puterea de a ne alătura corului îngerilor de la Peștera din Betlem și din toată inima să rostim: „Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și

pe pământ pace, între oameni bunăvoire!”[15].

Al vostru părinte și frate întru Hristos Dumnezeu,

**† Teofan,
Mitropolitul Moldovei
și Bucovinei**

Note bibliografice

[1] Ioan 3, 16.

[2] Sfântul Atanasie cel Mare, *Scrieri*, partea a doua, traducere din grecește, introducere și note de Pr. prof. Dumitru Stăniloae, colecția PSB, nr. 16, EIBMBOR, București, 1988, p. 182.

[3] Evrei 1, 1-2.

[4] Pr. prof. Dumitru Stăniloae, *Teologia dogmatică ortodoxă*, vol. 2, EIBMBOR, București, 1978, p. 109.

[5] Ioan 1, 14.

[6] Matei 28, 20.

[7] Evrei 13, 8.

[8] Simbolul de Credință, art. 3.

[9] Sfântul Ioan Casian, „Întâia cuvântare cu părintele Moise”, VII, 3-4, în *Așezămintele mănăstirești și Convorbiri duhovnicești*, traducere de Vasile Cojocaru și Prof. David Popescu, EIBMBOR, București, 1990, p. 312.

[10] *Ibidem*.

[11] Sfântul Serafim de Sarov, *Scopul vieții creștine*, Ed. Pelerinul, Iași, 1997, p. 25.

[12] *Despre viața în Hristos*, studiu introductiv și traducere de Pr. prof. dr. Dumitru Bodogae, Ed. Arhiepiscopiei Bucureștilor, București, 1989, pp. 134-135.

[13] *Ibidem*.

[14] Georgios Mantzaridis, *Morala creștină*, traducere de Diac. Cornel Coman, Ed. Bizantină, București, 2006, p. 128.

[15] Luca 2, 14.

Vizitele Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Teofan în parohii și mănăstiri

În perioada 1 noiembrie – 31 decembrie 2016, Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, a vizitat parohiile: „Sfântul Nicolae” – Larga Jijia, „Sfântul Dimitrie, Izvorătorul de Mir” – Pleșani (Protopopiatul I Iași), „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe” – Stolniceni-Prăjescu (Protopopiatul Pașcani),

„Sfântul Ierarh Nicolae” – Bodești (Protopopiatul Piatra Neamț), „Sfântul Dimitrie” – Săvinești (Protopopiatul Roznov), „Sfântul Mare Mucenic Dimitrie” – Botoșani (Protopopiatul Botoșani), „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe” – Drăgușeni (Protopopiatul Săveni), „Sfântul Prooroc Ilie Tesviteanul” – Dealu Mare, „Ador-

mirea Maicii Domnului” și „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe” – Dorohoi (Protopopiatul Dorohoi).

În aceeași perioadă, Părintele Mitropolit Teofan a vizitat mănăstirile: Frumoasa, Miclăușeni (jud. Iași), Războieni, Agapia, Sihăstria, Bistrița, Sihla, Tărcuța (jud. Neamț) și Popăuți (jud. Botoșani).

Sfințiri de case sociale parohiale

Pe 8 noiembrie, IPS Părinte Mitropolit Teofan a săvârșit slujba de sfințire a celor două case sociale ale comunității Stolniceni-Prăjescu din Protopopiatul Pașcani. Prin implicarea părintelui paroh Mihai Iľrim și a comunității parohiale de aici, s-a reușit ridicarea a două case sociale: una situată la biserica veche de lemn de lângă cimitir și una situată lângă biserica nouă. La final, părintele Mihai Iľrim, paroh la Stolniceni-

Prăjescu de 42 de ani, a primit din partea Mitropolitului Moldovei și Bucovinei cea mai înaltă distincție pentru clerici din Mitropolia Moldovei și Bucovinei – „Crucea Moldavă”.

În seara zilei de 5 noiembrie, IPS Părinte Mitropolit Teofan a fost prezent în Parohia „Sfântul Ierarh Nicolae” – Larga Jijia, unde a sfințit casa socială a comunității de aici, precum și un apartament de serviciu parohial. Cu ocazia vizitei în Larga-Jijia, Mi-

ropolitul Moldovei și Bucovinei a săvârșit și o slujbă de pomenire la monumentul ridicat pentru eroii căzuți între 1916-1918. La final, părintele Gheorghe Epure, parohul bisericii, a primit din partea Mitropolitului Moldovei și Bucovinei o distincție de vrednicie cu cruce de binecuvântare. De asemenea, au fost evidențiate persoanele care au ajutat în calitate de ctitori de-a lungul timpului.

Liturghie arhierescă la Târgu Neamț

În zilele de 8 și 9 noiembrie, Biserica „Sfinții Voievozi” din orașul Târgu Neamț a îmbrăcat haine de sărbătoare. Cu ocazia prăznuirii Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil, comunitatea și-a cinstit hramul. A doua zi, de sărbătoarea Sfântului Ierarh Nectarie, cu binecuvântarea IPS Părinte Mitropolit Teofan, în biserica parohială, PS Părinte Antonie de Orhei, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Chișinăului, a săvârșit Sfânta Liturghie și slujba de pomenire pentru ctitori împreună cu un sobor de 11 preoți și diaconi. Biserica „Sfinții Voievozi” are o părticică din moaștele Sfântului Nectarie din Eghina, care au fost puse spre cinstire din data de 7 august 2016.

Vizită pastorală a IPS Părinte Mitropolit Teofan la Baden-Baden, Germania

IPS Părinte Mitropolit Teofan a vizitat în perioada 19-22 noiembrie orașul Baden-Baden (Germania), cu prilejul împlinirii a 150 de ani de la sfințirea capelei ortodoxe române de aici. Capela, ctitorită de domnitorul Mihail Sturdza în memoria fiului său, mort la 17 ani, a fost inclusă în rândul monumentelor istorice și, astfel, primăria orașului Baden-Baden a alocat sume importante pentru restaurarea Sfântului Altar și a criptei. Capela s-a aflat sub jurisdicția Patriarhiei Ecumenice din Constantinopol până în 1882, iar din acel an a intrat sub jurisdicția Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, la dorința ctitorului. Pe 19 noiembrie, Părintele Mitropolit Teofan a săvârșit slujba Vecerniei, urmată de cea a Litiei la Capela „Sfântul Arhanghel Mihail” din Baden-Baden, unde a fost prezent și Alteța Sa Prințiară, Prințul Ștefan Sturdza.

Pe 20 noiembrie, IPS Părinte Mitropolit Teofan împreună cu IPS Părinte Serafim, Mitropolitul Ortodox Român al Germaniei, Europei Centrale și de Nord, au resfințit cripta Capelei „Sfântul Arhanghel Mihail” din Baden-Baden și au săvârșit slujba parastasului pentru ctitori. Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, în cuvântul către credincioșii din Baden-Baden, a precizat faptul că „timp de 150 de ani s-au perindat la această sfântă biserică mulți mitropoliți, preoți și credincioși. Capela a devenit loc de rugăciune, de întâlnire în Liturghie a românilor de aici. Omul se îmbogățește de Dumnezeu, spune Sfântul Pavel, când îndepărtează întunericul păcatelor, devenind fiu al Luminii, având bunătate, dreptate, adevăr și când încearcă să înțeleagă voia lui Dumnezeu, umplându-se de Duhul Sfânt prin Tainele Bisericii. Voievodul Mihail Sturdza s-a îmbogățit ctitorind această bise-

rică. Nicăieri nu ne amintim mai mult de Voievod decât în această biserică”. Părintele Bogdan Stavarachi, superiorul Capelei „Sfântul Arhanghel Mihail” din Baden-Baden, a vorbit în cuvântul său de mulțumire despre istoria capelei, ridicată în nădejdea învierii. Părintele a menționat și că Voievodul Mihail Sturdza a

încredințat capela Mitropolitului moldovean Iosif Naniescu, în 1882. În cripta care se află sub altarul bisericii își dorm somnul de veci Domnul Mihail Sturdza, soția sa Smaragda și copiii lor: Prințesa Maria și Prințul Mihail, în memoria căruia a fost înălțat acest sfânt lăcaș. La finalul slujbelor, părintele Bogdan Stava-

↳ chi a primit din partea IPS Teofan Crucea arhiepiscopală „Sfântul Ierarh Dosoftei”, iar primarul general al orașului, Margret Mergen, dar și alți reprezentanți ai autorităților locale au primit distincții de vrednicie. De asemenea, cinci familii de români care au susținut activitatea și bunul mers al proiectelor din capelă au primit distincții din partea Mitropolitului Moldovei și Bucovinei, iar ceilalți credincioși prezenți au primit iconițe cu Sfânta Cuvioasă Parascheva de la Iași cu un fragment din veșmintele ce acoperă sfintele sale moaște.

Pe 21 noiembrie, numeroși credincioși ortodocși din Ger-

mania au participat, în Catedrala Mitropolitană cu hramul „Sfântul Mare Mucenic Dimitrie, Izvorătorul de Mir” din Nürnberg, la Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie săvârșită de IPS Părinte Mitropolit Teofan, împreună cu IPS Părinte Mitropolit Serafim, înconjurați de un sobor de preoți și diaconi. În predica de la finalul slujbei, IPS Părinte Teofan a vorbit, printre altele, despre modelul care ar trebui să ne fie nouă, tuturor, Maica Domnului: „Sufletul creștinului trebuie să fie fecioară și maică după chipul Maicii Domnului. În templu, Maica Domnului se pregătește pentru marea taină a nașterii prin

smerenie, rugăciune, participarea la slujbe, prin iubirea către întregul neam omenesc. Cum se poate împlini această taină în viața noastră? Urmând cele făcute de Marta, care își asumă responsabilitatea în viața cetății, gestiunea bunurilor materiale, cu frică de Dumnezeu, dar, mai ales cele ale Mariei, încercând să aflăm starea Sfintei Fecioare în templu, încercând să dobândim și noi această stare de sfântă așteptare. Viața omului trebuie să aibă chip și împlinire în starea sufletească a Maicii Domnului”.

O părticică din moaștele Sfântului Paisie de la Neamț, dăruită Mănăstirii Poltava

În perioada 25-29 noiembrie, IPS Părinte Mitropolit Teofan s-a aflat într-o vizită oficială în Ucraina, la invitația IPS Părinte Filip, Mitropolit de Poltava și Mirgorod. În cadrul vizitei pe țărâm ucrainean, IPS Părinte Mitropolit Teofan a săvârșit pe 26 noiembrie Sfânta Liturghie într-o bisericuță dintr-una din peșterile de la Lavra Pecerska. A doua zi, a slujit Sfânta Liturghie în Biserica „Adormirea

Maicii Domnului” din Lavra Pecerska, împreună cu IPS Părinte Pavel, Mitropolitul de Vyshhorod și Cernobâl, Superiorul Lavrei Pecerska, și cu alți ierarhi ai Bisericii Ortodoxe Ucrainene. Pe 28 noiembrie, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei a slujit Sfânta Liturghie la Mănăstirea „Sfânta Cruce” din Poltava, împreună cu IPS Părinte Filip, Mitropolit de Poltava și Mirgorod, și cu PS Părinte Veniamin Pogrebna, Epis-

cop de Novo-Sanjarî și Vicar al Eparhiei de Poltava. La finalul slujbei, IPS Părinte Teofan a oferit în dar obștii de aici o părticică din moaștele Sfântului Paisie Velicicovschi, așezată spre cinstire într-o raclă de argint confecționată în atelierele din România, având în vedere faptul că Poltava este locul nașterii (1722) și copilăriei Sfântului Paisie.

Sfințire în Parohia Pleșani

Pe 4 decembrie, IPS Părinte Mitropolit Teofan a săvârșit Sfânta Liturghie în Parohia „Sfântul Mare Mucenic Dimitrie, Izvârătorul de Mir” – Pleșani, Protopopiatul I Iași. Cu ocazia vizitei pastorale, ierarhul a sfințit o cruce de mozaic, drapelul și un monument al eroilor din cele două războaie mondiale, situate la intrarea în județul Botoșani dinspre Iași, pe marginea Prutului, la răscruce de drumuri, zonă numită de localnici „Sfânta”. Denumirea nu este întâmplătoare; în 1947, pe vremea secetei, sfintele moaște ale Cuvioasei Parascheva au poposit în acest loc, împreună cu icoana Maicii Domnului de la Mănăstirea Cozancea, într-o procesiune condusă de vrednicul de pomenire PF Părinte Patriarh Teoctist Arăpașu, pe atunci mare eclesiarh al Catedralei Mitropolitane din Iași. La final, cei care au ajutat la ridicarea crucii de mozaic și a monumentului eroilor au fost evidențiați. Astfel, familiile Pasniciuc Gheorghe și Laura și Mânzat Pantelimon și Ioana au primit diplome de vrednicie din partea IPS Părinte

Mitropolit Teofan, iar doamna primar Elena Vrajotis a primit diploma de vrednicie „Ștefan cel Mare și Sfânt”.

Sărbătoarea Nașterii Domnului la Catedrala Mitropolitană din Iași

Sărbătoarea Nașterii Domnului a fost prilej de mare bucurie în capitala Moldovei. La Iași, pe 25 decembrie, sute de credincioși au participat la Sfânta Liturghie săvârșită la Catedrala Mitropolitană de IPS Părinte Mitropolit Teofan. Răspunsurile la strană au fost oferite de către corurile „Sanctus” și „Chivotul” ale Catedralei Mitropolitane din Iași. După citirea pericopei evanghelice, Părintele Mitropolit a rostit mulțimii prezente un scurt cuvânt de învățătură referitor la praznicul Nașterii Domnului: „Ceea ce contează e ca omul să cugețe la legea Domnului. Ce înseamnă acest lucru? A cugeta la legea Domnului înseamnă a crede cu adevărat că fără Hristos nu putem face nimic, a crede cu adevărat că Domnul Hristos ne iubește, că Domnul Hristos ne iartă și ne binecuvintează, că Domnul Hristos caută sălaş și peșteră în sufletul nostru

unde să Se nască, să crească și să ne întărească în credință, așezându-ne pe calea care duce către Dumnezeu. Toată această mare taină a sălășuirii lui Dumnezeu printre noi – singură mân-

tuitoare – o trăim în mod plin, în mod deplin, în mod real și adevărat în Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie”.

Zilele Pro Vita Iași 2016

În perioada 9-13 noiembrie a avut loc la Iași a VI-a ediție a Zilelor Pro Vita. Tema din acest an a fost: „A fi sau a nu fi căsătorit? O întrebare a omului”. Manifestările au debutat pe 9 noiembrie la Colegiul „Sfântul Nicolae” cu o proiecție de film pe temă pro vita urmată de o sesiune de dezbatere pe marginea filmului. Pe 10 noiembrie, tot la Colegiul „Sfântul Nicolae” a avut loc o serată artistică de muzică folk și teatru. Pe 11 noiembrie, la Muzeul Mitropolitan Iași, Sala Sinaxar, Arhimandritul Nicodim Petre, consi-

lier al Sectorului de Misiune din cadrul Arhiepiscopiei Iașilor, a susținut conferința „A fi sau a nu fi căsătorit? O întrebare a omului”, în cadrul căreia s-a abordat nu numai problema căsătoriei în rândul tinerilor, ci în mod special necesitatea ca omul, indiferent de vârstă, să se decidă asupra drumului pe care dorește să îl urmeze în viață. Pe 13 noiembrie, la Casa de Cultură a Studenților din Iași a avut loc evenimentul artistic „Praguri – hori și zicăli din ritualul de nuntă”, cu participarea lui Grigore Leșe, a Tarafului din Sângeorz

Băi și a horitoarelor Lenuța Purja și Zamfira Mureșan. Evenimentul și-a propus, pe de o parte, să promoveze valori autentice, tradiționale românești, iar pe de altă parte, să sprijine în mod concret pe cei aflați în nevoie. În acest sens, sumele strânse din vânzarea biletelor vor fi folosite pentru bursele de studiu „Mitropolitul Iosif Naniescu”, prin care sunt ajutați lunar 20 de copii aflați în risc de abandon școlar, din județele Iași, Botoșani și Neamț.

Slujbă de Te Deum la Iași, cu ocazia Zilei Naționale

Si în acest an, Ziua Națională a României a fost sărbătorită în mod special la Iași. Câteva mii de persoane au fost prezente pe 1 decembrie în Piața Unirii din capitala Moldovei, pentru a lua parte la manifestările organizate de municipalitate pentru a marca 98 de ani de la înfăptuirea Marii Uniri. În cadrul manifestărilor a avut loc și tradiționala slujbă de Te Deum, săvârșită de părintele Marian Timofte, vicar administrativ al Arhiepiscopiei Iașilor, în calitate de delegat al IPS Părinte Mitropolit Teofan, alături de un sobor de preoți și diaconi. La finalul slujbei, părintele Marian Timofte a dat citire mesajului IPS Părinte Mitropolit Teofan: „Mai sunt doar doi ani până la împlinirea unui veac de la momentul de excepție al Marii Uniri, în care românii s-au regăsit într-un spațiu geografic, într-un cuget, o limbă și împărtășind năzuințe comune. Marea Unire este, sau ar trebui să fie, un reper și o sursă de inspirație pentru depășirea tuturor încercărilor și a provocărilor prin care trec românii și România astăzi. Sfânta Biserică, urmând învățătura Mântuitorului

Iisus Hristos, învață că prin credință puternică și autentică pot fi realizate multe dintre cele ce calculele omeniești le consideră imposibile. Să avem așadar credință, pentru că înaintașii noștri la 1918 au reușit să împlinească acest ideal al Unirii, armonizându-și eforturile militarilor, cărturarilor, politicienilor, slujitorilor sfintelor altare, al tuturor românilor, și prin devotament, inspirație, curaj și insistență au reușit ceea ce doar cu 70-80 de ani înain-

te, adică în prima jumătate a secolului al XIX-lea, părea aproape imposibil”. Programul a mai conținut un concert de muzică populară, discursuri ale oficialităților locale și județene, depuneri de coroane și jerbe la statuia domnitorului Alexandru Ioan Cuza, precum și o paradă militară la care au luat parte 500 de angajați și 50 de vehicule de luptă și de intervenție din cadrul Ministerului Apărării și Ministerului de Interne.

Conferințe semestriale cu preoții din Arhiepiscopia Iașilor

● Prima conferință preoțească, ce a reunit preoții din protopopiatele Roznov și Ceahlău, a avut loc pe 7 noiembrie. Întrunirea a fost găzduită de Parohia „Sfântul Dimitrie” din Săvinești, fiind precedată de Sfânta Liturghie. La finalul slujbei, IPS Părinte Mitropolit Teofan a menționat faptul că una dintre țintele vieții oricărui creștin este aceea de a avea bucurie în Domnul: „Ce înseamnă bucuria în Domnul? Să simți că te cuprinde un sentiment de împlinire atunci când te rogi, să simți o mângâiere atunci când spui adevărul, chiar dacă ai fi putut și poate crezi că ți-ar fi fost mai bine să spui un neadevăr. Bucuria în Domnul este bucuria celui ce postește, bucuria celui ce dă milostenie, bucuria părinților ce zămislesc și cresc copii în dreapta credință, bucuria celui ce se așază la căpătâiul celui bolnav și îi spune un cuvânt de mângâiere, bucuria celui ce vine în întâmpinarea aproapelui său, bucuria celui ce nu poate să conceapă viața fără Dumnezeiasca Liturghie. Iată câteva chipuri prin care omul se poate bucura în Domnul”.

● Preoții din protopopiatele Pașcani și Hârlău s-au întâlnit pe 10 noiembrie la conferința preoțească semestrială. După Sfânta Liturghie, săvârșită de IPS Părinte Mitropolit Teofan în Biserica „Sfântul Gheorghe” – Catedrala veche, conferința propriu-zisă a avut loc în Sala „Dr. Iustin Moisescu”, a Centrului Eparhial Iași. Mitropolitul Moldovei și Bucovinei a subliniat faptul că Ortodoxia are valențe universale: „Primul loc unde a pășit Sfântul Antim pe pământ românesc a fost cetatea Iașilor; marele ierarh a fost pentru o vreme egumen la Cetățuia, după care a plecat la București, în Țara Românească. Sfântul Antim a fost omul care a

În Arhiepiscopia Iașilor s-au desfășurat în lunile noiembrie și decembrie conferințele preoțești semestriale de toamnă, prezidate de IPS Părinte Mitropolit Teofan. Tema întâlnirilor a fost dedicată Anul omagial al educației religioase a tineretului creștin ortodox și Anul comemorativ al Sfântului Ierarh Martir Antim Ivireanul și al tipografilor bisericești la împlinirea a 300 de ani de la moartea sa martirică (1716-2016). În cadrul întâlnirilor s-a prezentat un film despre viața și activitatea Sfântului Ierarh Martir Antim Ivireanul. De asemenea, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei a făcut o prezentare pe larg a modului de desfășurare și a concluziilor Sfântului și Marelui Sinod, ce a avut loc în această vară în Creta (16-26 iunie).

înțeles că Biserica Ortodoxă nu se rezumă la Țara Românească, eventual la Moldova, la Rusia, cu care a încercat să stabilească legături, sau la Ardealul cel multipătimitor, ci trăind atât în Iviria, în Constantinopol, în Ierusalim, cât și în țara noastră, ne-a arătat menirea universală a credinței noastre strămoșești”.

● Pe 24 noiembrie, preoții din Protoieria Târgu Neamț s-au întâlnit la Seminarul Teologic „Veniamin Costachi” de la Mănăstirea Neamț cu Mitropolitul Moldovei și Bucovinei. La finalul Sfintei Liturghii, săvârșită în Biserica „Sfântul Ioan Iacob Hozevitul”, IPS Părinte Mitropolit Teofan a făcut referire la misiunea preoțească: „Părintele proaspăt hirotonit în această zi, precum și noi toți laolaltă am fost și suntem trimiși să vestim nu o evanghelie omenească, ci descoperirea cea de sus, arătată în dumnezeiasca Evanghelie, prin care se propovăduiește nu cuvântul nostru, ci cuvântul lui Dumnezeu. În al doilea rând, Domnul Hristos în Evanghelia acestei zile a spus că Împărăția lui Dumnezeu este coborâtă printre noi, oamenii, referindu-Se la Sine ca manifestare

a Împărăției cerurilor coborâtă pe pământ. Noi nu suntem trimiși într-o eparhie, mănăstire sau parohie, să le spunem oamenilor doar să fie cinstiți, drepecți, curați, cuviincioși, ci am fost trimiși, nici mai mult, nici mai puțin, ca să aducem foc din Cer și să-l aprindem pe pământ, în sfințele altare și în inimile oamenilor, după cuvântul Mântuitorului Hristos: «Foc am venit să aduc pe pământ»”.

● Preoții din Protopopiatul Botoșani au participat, pe 5 decembrie, în sala mare a protoieriei, la conferința semestrială de toamnă. Întâlnirea a fost prezidată de IPS Părinte Mitropolit Teofan și a început cu Sfânta Liturghie, săvârșită în Biserica „Sfântul Mare Mucenic Dimitrie” din municipiu. La finalul slujbei, ierarhul a rostit un scurt cuvânt de învățătură preoților, dar și credincioșilor prezenți în biserică: „Mulțumim lui Dumnezeu că ne-a dăruit Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie, spațiu accesibil nouă în care se împlinește cuvântul Mântuitorului din Evanghelie: «Veniți la Mine toți cei osteniți și împovărați și Eu vă voi odihni pe voi». Să ne dăruiască

Dumnezeu să înțelegem această mare taină și izvor de odihnă sufletească, izvor de putere pentru ceea ce avem de împlinit în viața de familie, în viața de parohie, în viața de eparhie, în viața societății, în general. Dumnezeu să ne dăruiască putere să sesizăm darurile Sfântului Duh în ceilalți și să-L rugăm să le aducă și în viața noastră”.

- Pe 7 decembrie, conferințele pastoral-misionare au continuat la Dorohoi, de această dată reunindu-se preoții din Protopopiatele Dorohoi și Darabani. La finalul Sfintei Liturghii arhieresti, săvârșită în Catedrala „Adormirea Maicii Domnului” și „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe”, Părintele Mitropolit Teofan a rostit un scurt cuvânt de învățătură: „Doi dintre marii sfinți ai Bisericii sunt prăznuiți în această zi: Sfânta Filofteia, chip al milosteniei și al dragostei de Hristos-Domnul, și Sfântul Ierarh Ambrozie, chip al omului învățat, al celui care se adâncește în dumnezeieștile Scripturi și propovăduiește cuvântul adevărului popoului celui drept-credincios. Să binecuvinteze Dumnezeu tot ceea ce facem, nădăjduim frumos și bine și adevărat în viață, și să urmărim calea Sfinților Filofteia și Ambrozie – calea milosteniei și calea adevărului de credință – cele două aripi care-l ajută pe om să zboare prin vâzduhul acestei lumi spre Împărăția Cerurilor”. După partea liturgică a avut loc deschiderea oficială a lucrărilor conferinței, în sala Teatrului Dorohoi.

- IPS Părinte Mitropolit Teofan s-a întâlnit cu preoții din Protopopiatul Săveni. Întrunirea a avut loc pe 8 decembrie la Biserica „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe” din parohia Drăgușeni și a fost precedată de Sfânta Liturghie arhierescă. În cadrul Sfintei Liturghii s-au împărtășit cu Sfintele Taine foarte mulți copii, iar la Chinonic un grup de elevi au intonat colinde. „Să-i binecuvinteze Dumnezeu pe acești tineri și pe acești copilași

de aici și din întreaga țară, ferindu-i de toate urgiile și de toate valurile de necredință, de indiferență, de străinătate. Noi, preoții, și dumneavoastră, părinții, suntem datori să le lăsăm acestor copii și o biserică, și o țară, în care să troneze credința în Dumnezeu, rușinea de oameni și dragostea de neam”, a spus ierarhul în cuvântul rostit la finalul slujbei.

- Preoții din Protopopiatul I Iași, alături de o parte din preoții Protopopiatului III Iași, au participat pe 13 decembrie, în Sala Sinaxar a Muzeului Mitropolitan Iași, la conferința semestrială prezidată de IPS Părinte Mitropolit Teofan. Întâlnirea a început cu Sfânta Liturghie la Biserica „Sfântul Gheorghe” – Catedrala veche. În cuvântul de învățătură, ierarhul a amintit de exemplul Sfântului Dosoftei al Moldovei:

„Să încercăm, prin mila Domnului, să urmărim pașii și drumul pe care Sfântul Ierarh Dosoftei a mers cu atâta demnitate, cu atâta iubire de Dumnezeu, dragoste față de credința drept-măritoare, dragoste față de limba română și de cartea sfântă”.

- Tot în Sala Sinaxar a Muzeului Mitropolitan din Iași a avut loc, pe 15 decembrie, conferința cu preoții din Protopopiatul II Iași, alături de o parte din preoții Protopopiatului III Iași. La finalul întâlnirii, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei i-a primit în audiență pe preoții care au solicitat acest lucru.

- Pe 19 decembrie, a venit rândul preoților din Protopopiatul Piatra Neamț să se reunească în conferință semestrială. La finalul Sfintei Liturghii, săvârșită în biserica Parohiei Bodești,

Părintele Mitropolit Teofan i-a îndemnat pe cei prezenți să întâmpine creștinește sărbătoarea Nașterii Domnului: „Să aveți o săptămână de pregătire pentru marea sărbătoare, o săptămână binecuvântată, în care să mergeți la preotul duhovnic pentru Sfânta Spovedanie, curățindu-vă casele atât pe dinlăuntru, cât și pe dinafară. Să încercăm să ne transformăm în peșteră binecuvântată care-L primește pe Domnul Hristos în sânul său. Fiți binecuvântați cu toții, în numele Sfintei Treimi – Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt, acum și pururea și în vecii vecilor“.

„Iași, Capitala Renașterii Naționale“

Departamentul Centenar din cadrul Guvernului României, Banca Națională a României și Primăria Municipiului Iași au organizat la Iași, în perioada 14-16 decembrie, o serie de manifestări reunite sub titlul „Iași, Capitala Renașterii Naționale“. Evenimentele au fost dedicate împlinirii unui secol de când Iașul a devenit capitală de război și au avut ca scop inițierea unui proces de reevaluare a rolului istoric jucat de Moldova și de Iași în efortul comun de renaștere politică și militară a statului român. În cadrul evenimentului, a avut loc pe 14 decembrie, în sectorul militar al Cimitirului Eternitatea din Iași, o slujbă de pomenire pentru eroii români din perioada 1916-1918, săvârșită de IPS Părinte Mitropolit Teofan, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, și a continuat cu momentul depunerii coroanelor de flori din partea mai multor instituții.

„Înălțăm gând către Dumnezeu: în primul rând, să odihnească în pacea Sa pe oștenii care au căzut și s-au jertfit atunci la datorie. Dumnezeu să ne dăruiască putere pentru a nu uita lecția trecutului și pentru a fi pregătiți pentru tot ceea ce se poate întâmpla în vremuri de cumpănă, în vremuri grele, în vremuri

inamice. Dumnezeu să ne dăruiască putere să păstrăm, de la vladică până la opincă, cum spune românul, moștenirea pe care ne-a lăsat-o jertfa din Primul Război Mondial“, a spus IPS Părinte Teofan, în alocuțiunea rostită cu această ocazie.

Evenimentul „Iași, Capitala Renașterii Naționale“ a fost organizat în parteneriat cu Academia Română, Casa Regală a României, Mitropolia Moldovei și Bucovinei, Universitatea „Al. I. Cuza“ din Iași, Complexul Muzeal Național „Moldova“ Iași,

Ateneul Tătărași, Societatea de Studii Istorice din România, Asociația Studenților Jurnaliști din Iași. Pe fondul retragerii armatei, administrației și a unei părți a populației în Moldova, în ultima parte a anului 1916, Iașul devine capitala statului român, Bucureștiul fiind ocupat de germani pe 6 decembrie 1916. Timp de doi ani (1916-1918), la Iași au funcționat Guvernul și Parlamentul, fiind luate decizii importante precum votul universal și reforma agrară.

O nouă parohie în cartierul Păcurari din Iași

Orașul Iași are de la începutul lunii decembrie 2016 o nouă parohie ortodoxă. Aceasta a fost înființată cu binecuvântarea IPS Părinte Mitropolit Teofan, cu misiunea de a ridica o biserică închinată Sfântului Apostol și Evanghelist Luca, în apropierea Cimitirului „Sfântul Ioan Botezătorul” din Iași. Paraclisul Parohiei „Sfântul Apostol și Evanghelist Luca” – cartierul Păcurari din Iași se află pe str. Elisabeta Rizea nr. 27, lângă Cimitirul „Sfântul Ioan Botezătorul”, și a fost amenajat de părintele paroh Marian Nimerincu, ajutat de câțiva donatori. La finalul Sfintei Liturghii din ziua de 27 decembrie, părintele Adrian Zaharia, consilierul administrativ al Eparhiei Iașilor, a citit decizia de înființare a noii parohii și de numire a noului paroh, în persoana părintelui Marian Nimerincu,

inspector eparhial al Departamentului cimitire al Eparhiei Iașilor. Părintele Florin Chirilă, inspector eparhial bisericesc al Arhiepiscopiei Iașilor, l-a felicitat pe inginerul Sorin Ionescu pentru că a ridicat capela și așezământul social al noii parohii,

iar părintele paroh Marian Nimerincu a mulțumit părinților de la Centrul Eparhial Iași și preoților parohi pentru dragostea cu care l-au primit și încurajat.

Campanii pentru deținuți la nivelul comunității locale

Penitenciarul Botoșani, în colaborare cu Protopopiatul Botoșani, a inițiat la nivel local proiectul „Credo” – campanie de schimbare a atitudinii sociale față de deținuți la nivelul comunității locale. În cadrul proiectului, au fost realizate acțiuni în comun, cu implicarea parohiilor ortodoxe aparținând Protopopiatului Botoșani, constând în slujbe, expoziții de obiecte realizate de deținuți în atelierele ocupaționale, povești de succes privind incluziunea socială, expuneri, dezbateri privind mediul penitenciar actual. Pe toată perioada desfășurării, respectiv octombrie-decembrie 2016, au fost prevăzute acțiuni lunare, în parteneriat cu diverse parohii din municipiul Botoșani. Ținând cont de oportunitățile

partenerilor și din rațiuni liturgice, activitățile s-au desfășurat cu preponderență în zilele de sâmbătă, în spațiile sociale ale parohiilor implicate, cu participarea unui număr de 20 de persoane private de libertate ce reprezintă grupul coral al capelei penitenciarului. Însoțiți de preotul capelan Florin Lucian Marcu și de către lucrători din sectorul educație, aceștia au participat și susținut săvârșirea Sfintei Liturghii la parohiile gazdă, după care, alături de ceilalți participanți, au vizionat documentare de prezentare specifice, iar apoi au participat la dezbateri pe diverse teme.

Prima activitate de acest gen a avut loc pe 29 octombrie, la Parohia „Întâmpinarea Domnului” din Botoșani, prin implicarea părintelui paroh Gheorghe Gri-

gorași. Următoarea activitate s-a desfășurat în Parohia „Sfântul Ilie” – Botoșani pe 19 noiembrie, gazdă fiind părintele paroh Lucian Leonte, protopop de Botoșani. Pe 30 noiembrie, ziua închinată Apostolului românilor – Sfântul Andrei, a fost prilejul pentru o altă activitate de acest gen, de data aceasta gazdă fiind părintele paroh Teodor Pețenchea, alături de Parohia „Înălțarea Domnului” – Botoșani. Mai apoi, părintele Vasile Acatrinei de la Parohia „Sfântul Spiridon” – Botoșani a fost gazda unei astfel de acțiuni, iar ultima activitate din anul 2016 a avut loc la Parohia „Sfântul Ioan Botezătorul” – Botoșani, la părintele paroh Petru Fercal.

Raportul Comisiei speciale a Sfintei Chinotite pentru studierea documentelor finale ale Sfântului și Marelui Sinod din Creta

Site-ul de știri ortodoxe Orthodoxy.info a făcut publică scrisoarea Sfintei Chinotite, datată 13 decembrie 2016, adresată celor 20 de mănăstiri din Sfântul Munte, referitoare la observațiile Comisiei Sfintei Chinotite pentru studierea documentelor finale ale Sfântului și Marelui Sinod (adresa nr. 2722 din 13/26.11.2016). Comisia a fost formată din șase stareți ai unor importante mănăstiri athonite: Ierom. Hrisostom (Mănăstirea Cutlumuș), Arhim. Iosif (Mănăstirea Xiropotamu), Arhim. Elisei (Mănăstirea Simonopetra), Arhim. Tihon (Mănăstirea Stavronikita), Ierom. Luca (Mănăstirea Grigoriou).

Raportul Comisiei este împărțit în patru părți principale care tratează:

- Solicitățile Sfintei Chinotite adresate Sanctității Sale Bartolomeu, Patriarhul Ecumenic al Constantinopolului, în luna mai 2016, înainte de convocarea Sfântului și Marelui Sinod;

- Aspecte fundamentale ale Sfântului și Marelui Sinod;

- Observațiile Sfintei Chinotite pe marginea documentului final *Relațiile Bisericii Ortodoxe cu ansamblul lumii creștine*;

- Îndemnul Sfintei Chinotite de a păstra unitatea Bisericii și de a continua pomenirea ierarhilor, deoarece la Sinodul din Creta „nici un episcop ortodox nu a aderat la erezia condamnată de Biserică, nici nu a propovăduit cu capul descoperit învățăturile eretice ale eterodocșilor”.

Redăm mai jos, în traducere din limba greacă (traducere de Basilica.ro), conținutul raportului Comisiei speciale a Sfintei Chinotite pentru studierea documentelor finale ale Sfântului și Marelui Sinod:

La cea de a 203-a Sinaxă Extraordinară a Sfințelor Mănăstiri,

din data de 23 septembrie 2016, s-a considerat că „documentele finale oficiale ale Sinodului trebuie studiate cu prudență; evaluate aspectele pozitive și notate eventualele neclarități pe care le conțin și care necesită lămuriri”. Nouă ni s-a încredințat studiul și evaluarea documentelor finale ale Sfântului și Marelui Sinod din Creta (16-27 iunie 2016) în vederea întocmirii unui raport cu privire la acestea.

Simțind neputința noastră, dificultatea lucrării încredințate nouă, dar și povara responsabilității noastre înaintea tradiției aghioritice mărturisită de peste un mileniu, dar și recentă, chemăm cu dinadinsul mijlocirile Ocrotitoarei cinstului nostru loc, Doamna noastră de Dumnezeu Născătoarea, și ale Cuvioșilor Părinți Athoniți, cunoscând că fundamentul oricărei poziții teologice trebuie să izvorască din viețuirea sfântă duhovnicească a Tradiției apostolice a Bisericii, pe care au avut-o sfinții și de Dumnezeu purtătorii Părinți și la care ne nevoim să fim părtași și noi cu harul lui Dumnezeu.

Legătura indisolubilă dintre sfințenie și expresia autentică a Tradiției Bisericii, care există doar la Sfinții Părinți, este singura garanție pentru călătoria în Duhul Sfânt a Bisericii Ortodoxe luptătoare în lume, dar și pentru mântuirea în Hristos a fiecărui membru al ei. Așadar, în prezentul raport nu am putut să nu avem în vedere cele care s-au spus și scris de Athoniți și de cei din afara Sfântului Munte, de mai curând sau din trecut, de sfinții recunoscuți și de unele chipuri sfințite ale Bisericii Ortodoxe.

Cele opt documente finale ale Sfântului și Marelui Sinod din Creta, publicate pe pagina de internet a Sinodului, se numesc documente oficiale și sunt după

cum urmează:

1. *Enciclica Sfântului și Marelui Sinod al Bisericii Ortodoxe*;

2. *Mesajul Sfântului și Marelui Sinod al Bisericii Ortodoxe*;

3. *Importanța postului și respectarea lui astăzi*;

4. *Relațiile Bisericii Ortodoxe cu ansamblul lumii creștine*;

5. *Autonomia și modul de proclamare al acesteia*;

6. *Diaspora Ortodoxă*;

7. *Sfânta Taină a Cununii și impedimentele la aceasta*;

8. *Misiunea Bisericii Ortodoxe în lumea contemporană*.

Întrucât prezentarea minuțioasă a acestora nu reprezintă misiunea comisiei noastre și depășește posibilitățile noastre, ne vom limita la a face unele mențiuni în duhul hotărârii celei de a 202-a Sinaxă Extraordinară a Sfințelor Mănăstiri.

A. Sfântul Munte urmărește cu dragoste și rugăciune neliniștea creștinilor binecredincioși referitoare la Sfântul și Marele Sinod și la documentele sinodale. Sfânta Chinotită nu ar putea rămâne tăcută la rugămintile fraților noștri monahi athoniți și ale credincioșilor din lume. Desigur, mai întâi caută să mărturisească adevărul despre dogmă și etos și apoi să vorbească cu bună îndrăzneală, atunci când credința și poruncile evanghelice sunt periclitate. Ea vorbește sau tace cu discernământ, pentru ca Biserica să fie zidită, iar poporul lui Dumnezeu să primească sprijin.

Urmărind unitatea Bisericii, pe care o înțelege ca unitatea de credință și (n.n. unitatea) în Hristos a sfintei vieți duhovnicești, Sfânta Chinotită a transmis cu discernământ și îndrăzneală amendamentele care trebuiau aduse documentelor presinodale ale Sfântului și Marelui Sinod, prin intermediul unei scrisori adresate Sanctității Sale Bartolomeu, Patriarhul Ecumenic, datată

12/25 mai 2016, care a fost făcută cunoscută și Întâistătătorilor celorlalte Patriarhii și Bisericilor Autocefale. Prin aceasta, au fost solicitate anumite amendamente la documentele presinodale, lucru solicitat și de aproape toate Bisericile Ortodoxe.

Un cuvânt sinodal autentic „în conformitate cu teologia Sfinților purtători de Dumnezeu și cu conștiința binecinstitoare a Bisericii” este un cuvânt de mântuire. El diferențiază duhul teandricocentric (divino-uman) al Bisericii de duhul antropocentric (umanist) al oamenilor, religiilor și confesiunilor creștine din afara ei. El vindecă nevoia fundamentală a omului de cunoaștere a Dumnezeului adevărat și a scopului existenței umane. Omul contemporan, care călătorește pe marea acestei vieți și se pierde în tulburări, în griji și dificultăți, are nevoie în primul rând de „adevărul noii vieți duhovnicești în Hristos”, care există numai în Biserica Ortodoxă, după cum doar aceasta este comuniunea Sfinților și oferă comuniunea sfântă duhovnicească în Hristos cu Dumnezeu în Treime Cel Unul Sfânt.

Sfânta Chinotită a solicitat modificări la documentele presinodale pentru a se oferi lumii cuvântul sinodal al Bisericii Ortodoxe curat de elementele care nu sunt mântuitoare, ci împresoară veacul acesta. Așadar, Sfânta Chinotită s-a bazat pe o tradiție îndelungată de mărturisire a credinței ortodoxe, a conștiinței de sine (n.n. a Bisericii) și a eclesologiei, dar și de sprijinire a încercatei Patriarhii Ecumenice în ridicarea crucii sale.

Solicitarea principală a Sfintei Chinotite a fost aceea de a nu fi recunoscuți eterodocșii ca Biserici, deoarece numai Biserica noastră Ortodoxă este Biserica cea Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolească.

De asemenea, s-a solicitat sublinierea faptului că dialogurile cu eterodocșii au ca scop întoarcerea acestora la Ortodoxie și la unitatea spirituală cu Biserica.

Conform duhului și textelor

mărturisitoare anterioare ale sale, Sfânta Chinotită a cerut ca Sfântul și Marele Sinod să ia în considerare obiecțiile privind participarea Bisericilor Ortodoxe la Consiliul Mondial al Bisericilor (CMB), precum și opoziția sa clară față de rugăciunile în comun, interzise de sfintele canoane, îmbrățișările liturgice (n.n. sărutarea păcii din timpul Sfintei Liturghii) și orice alte gesturi care ar oferi impresia că „suntem același lucru”.

O altă solicitare fundamentală a Sfintei Chinotite a Sfântului Munte a fost aceea de a se consemna limpede faptul că tradiția bisericească recunoaște ca „ultim judecător” în materie de credință conștiința plenitudinii (pleromei) Bisericii, exprimată uneori și prin membri individuali ai ei și confirmată în final prin decizia sinodală a episcopilor ortodocși.

Sfânta Chinotită a considerat necesară menționarea sinoadelor care au avut loc după Sinodul VII Ecumenic: sinoadele din timpul Sfântului Fotie (879-880), Sfântului Grigorie Palama (1341-1351) și din Constantinopol (1282-1284 și 1484), care au anulat conciliile unioniste de la Lyon și Florența. A considerat că prin învățătura (sinoadelor) acestora sunt lămurite deplin diferențele dogmatice și ecleziologice ale eterodocșilor (despre *Filioque*, harul creat, primatul papal etc.) și se pun baze sănătoase pentru dialogurile teologice bilaterale.

În calitate de (părinți) athoniți și moștenitori ai tradiției ascetice isihaste, am propus ca în documentul *Misiunea Bisericii Ortodoxe în lumea contemporană* să se facă o mențiune mai dezvoltată cu privire la învățătura ortodoxă despre asceza în Hristos, rugăciunea minții și îndumnezeirea omului care, după cum s-a formulat în special de Sfântul Grigorie Palama, pot avea loc doar în interiorul Bisericii, cu harul lui Dumnezeu și nu independent de acesta, spre deosebire de diferitele tehnici psihosomatice eronate, întâlnite în cu-

rente mistice antice și contemporane.

B. Sfântul și Marele Sinod a fost convocat în condițiile cunoscute și în componența cunoscută, conducându-și lucrările cu dificultăți și multe discuții teologice, lucruri comune oricăror sinoade ale Bisericii.

Printre aspectele pozitive ale Sinodului trebuie să se numere și faptul că Sanctitatea Sa Patriarhul Ecumenic a condus lucrările în mod exemplar și a permis, în cadrul regulamentului, exprimarea liberă a opiniei teologice.

De asemenea, este un fapt că majoritatea episcopilor, chiar și sub forma delegațiilor, au participat la Sfântul și Marele Sinod pentru a confirma conștiința de sine a Bisericii celei Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolească și nu pentru a aproba o linie ecumenistă.

Nu putem să nu recunoaștem eforturile înțelepte ale Întâistătătorilor și ale arhierilor sinodali de a îmbunătăți documentele. Trebuie, desigur, să laudăm eforturile teologice ale unor episcopi de a elimina concepte și fraze teologice ambigue și de a adăuga propunerile necesare pentru a evita conotațiile ecumeniste ale documentelor.

Pentru obiectivitate și adevăr, facem referire la unele modificări fundamentale care s-au făcut într-o direcție bună (*i.e.* dreaptă):

În destule locuri ale documentelor, în ceea ce îi privește pe cei non-ortodocși, s-a adăugat precizarea „eterodocși” pentru a se arăta abaterea lor de la credința ortodoxă apostolică și că nu se găsesc în comuniune cu Biserica Ortodoxă. La paragraful 21 din documentul *Relațiile Bisericii Ortodoxe cu ansamblul lumii creștine* se spune limpede că „Bisericile non-ortodoxe s-au abătut de la adevărata credință a Bisericii celei Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolească”. La paragraful 9 al aceluiași document s-a adăugat dispoziția următoare: „Dialogurile teologice bilaterale sau multilaterale trebuie să se supună evaluărilor periodice la

nivel panortodox”. La paragraful 23, Uniația a fost asimilată acțiunilor de prozelitism și acțiunilor de antagonism confesional provocator.

Din primul paragraf al capitolului 2 din documentul presinodal *Misiunea Bisericii Ortodoxe în lumea contemporană* a fost eliminată referința personalistă cu privire la om: „Comunități de persoane în unitatea neamului omenesc, prin harul, viața și comuniunea Persoanelor Divine în Sfânta Treime”.

În ceea ce privește tema căsătoriilor mixte cu eterodocșii, s-a menționat: „Căsătoria între ortodocși și ne-ortodocși este interzisă conform acriviei canonice (canonul 72 al Sinodului Quinisext)”, însă s-a oferit „posibilitatea aplicării iconomiei bisericești cu privire la impedimentele la căsătorie [...] de Sfântul Sinod al fiecărei Biserici Ortodoxe Autocefale”.

C. După ce a trecut o perioadă de timp satisfăcătoare de la convocarea Sfântului și Marelui Sinod, trebuie să evidențiem cu prudență și cumpătare unele aspecte ale documentului sinodal *Relațiile Bisericii Ortodoxe cu ansamblul lumii creștine*, care, fiind ambigue, necesită o formulare mai clară pentru arătarea adevărului și liniștirea credincioșilor care așteaptă părerea (cuvântul) nostru cu dragoste și nerăbdare și pentru a evita disputele și unele situații care afectează Biserica și împiedică zidirea poporului lui Dumnezeu:

La paragraful 6, unde se face referire la Bisericile creștine eterodoxe care nu se află în comuniune cu Biserica Ortodoxă, nu trebuie ca doar să se înțeleagă (n.n. tacit), ci să se și sublinieze explicit diferențierea dintre eterodoxia acestora raportat la adevărul, credința și tradiția apostolică a Sinoadelor Ecumenice. În acest fel, Biserica este delimitată corect (i.e. drept) față de erezii care subminează adevărul apostolic. Mențiunea Bisericile creștine eterodoxe lasă loc considerării neortodoxe că ortodocșii și romano-catolicii se află nu în

schismă deplină, ci sub regim de întrerupere a comuniunii bisericești. Această afirmație îi încadrează pe ortodocși și pe romano-catolici în Biserica cea Una și prezintă eterodoxia ca pe o formulare diferită a aceleiași credințe apostolice. De altfel, este cunoscută poziția fermă a romano-catolicilor de a nu considera Biserica Ortodoxă ca Biserica deplină și reală, deoarece nu este unită cu Papa și deci este privată de deplinătatea harului (Declarația papală *Dominus Iesus*, 2000).

Lipsește dispoziții care să nu permită acțiuni și afirmații care prezintă pe eterodocși ca având botez și preoție autentică și „bisericească” cu har mântuitor. Așadar, este totalmente incomplet paragraful 23, care spune că dialogul trebuie să fie însoțit de fapte de înțelegere și dragoste reciprocă. În ceea ce privește prezența Bisericilor Ortodoxe la CMB (față de care Sfântul Munte și-a exprimat dezacordul), este pozitivă afirmația documentului sinodal că acestea „participă la promovarea coexistenței pașnice și a colaborării cu privire la principalele provocări socio-politice”, însă participarea Bisericilor Ortodoxe la CMB se fundamentează pe *Declarația de la Toronto* (1950), care este un document inacceptabil din punct de vedere teologic. Se poate pune în mod serios întrebarea dacă această *Declarație de la Toronto* este validată sinodal ca statut valabil de referință al Bisericii Ortodoxe! În plus, în documentul sinodal se confirmă participarea ortodocșilor la CMB, în timp ce lipsește mențiunea necesară că sunt interzise rugăciunile interconfesionale și nici nu sunt respinse părerile CMB cu privire la Biserica și Botez, care au fost adoptate în comun (și de către ortodocșii care participă).

Conform documentului sinodal, dialogurile care nu ating acordul cu privire la o temă nu sunt întrerupte, ci, dimpotrivă, sunt continuate trecând cu vederea dezacordul teologic (paragraful 11). În mod incontestabil, es-

te drept ca un dialog să se încheie în ciuda dificultăților. Continuarea sau întreruperea unui dialog nu reprezintă numai o temă practică, ci are și însemnătate eclezială și soteriologică. Dialogurile fără rezultat (i.e. neroditoare) contribuie la uzura sensibilității dogmatice a teologilor ortodocși care participă la acestea, precum și a plenitudinii (i.e. pleromei) Bisericii. Așadar, ce înseamnă faptul că dialogurile continuă? În privința temei majore a Uniației, spre exemplu: este suficientă simpla și laudabila mențiune a cuvântului Uniație (paragraful 23) printre formele de antagonism confesional, în timp ce Uniația este problema prin excelență de ordin eclezial care ar fi trebuit soluționată înainte de începerea dialogului teologic din 1980? Cum va fi interpretată problema Uniației: ca antagonism practic sau ca deviere eclezială?

Paragrafele 4, 5 și 6 consacră participarea Bisericii Ortodoxe la dialogurile intercreștine și la mișcarea ecumenică cu asigurarea faptului că participarea ortodoxă la mișcarea pentru restaurarea unității cu ceilalți creștini în Biserica cea Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolească [...] constituie expresia constantă a credinței și a tradiției apostolice, în condiții istorice noi (paragraful 4). Această formulare înseamnă că Biserica Ortodoxă nu recunoaște eterodocșii ca Bisericești, deși acceptă numai denumirea aceasta ca „mijloc de discuție și legătură”, fiind consecventă credinței și tradiției ei apostolice și așteaptă întoarcerea acestora în sânul ei. Cu toate acestea, o afirmație clară, care ar evidenția unicitatea Bisericii, după cum s-a subliniat de multe ori de către teologi ortodocși, de Sfântul Munte și de Sanctitatea Sa Bartolomeu, Patriarhul Ecumenic, în omilia sa din Biserica Protaton, ar liniști Biserica Ortodoxă de peste tot și plenitudinea (i.e. pleroma) ortodoxă.

După proclamarea corectă (i.e. dreaptă) în documentul sinodal nr. 4 că „Biserica Orthodo-

xă este Biserica cea Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolească” și asigurarea explicită din Enciclică a faptului că „dialogurile multilaterale purtate de Biserica Ortodoxă nu au însemnat, nu înseamnă și nici nu vor însemna niciodată un compromis în materie de credință”, nu pot fi valabile acordurile teologice precum cele ale Comisiei Mixte dintre ortodocși și anticalcedonieni cu privire la Hristologie (1989, 1990) și ale Comisiei Mixte privind ecleziologia dintre ortodocși și romano-catolici de la Balamand (1993), deoarece sunt adevărate „compromisuri în materie de credință”.

D. Păstrarea unității Bisericii este astăzi un lucru imperios. Se aud proteste în Sfântul Munte și în alte părți ale lumii, care, din nefericire, se dezvoltă și ajung până la tendințe schismatice. Fără îndoială, la acestea contribuie și ambiguitățile din textele sinodale, imprecizia cărora produce condiții prealabile pentru interpretarea lor ecumenistă și, ca urmare, conduce unitatea Bisericii la stare de criză. De asemenea, este dificil ca la dialogurile teologice în desfășurare să se mai aplice cele „acumulate” în deceniile trecute. Documentele Sinodului trebuie să depășească unilateralismul care se datorează faptului că nu au luat în considerare puternica tradiție teologică

lăsată de purtătorii de Dumnezeu Părinți contemporani și de distinșii teologi care au întrevăzut calea dialogurilor ecumenice ca deviere ecumenistă. Nu doar „zeloții”, după cum li se spune, ci și voci sănătoase caută un cuvânt al adevărului pentru a fi convinși și să se liniștească.

Totuși, tendințele de „întrerupere a pomenirii” (n.n. ierarhilor) nu sunt justificate. Documentele Sfântului și Marelui Sinod au deficiențele și imperfecțiunile lor. Însă nu s-a semnat nici un „termen de unire” precum s-a făcut la Lyon și în Florența și nici un episcop ortodox nu a aderat la erezia condamnată de Biserică, nici nu a propovăduit „cu capul descoperit” învățăturile eretice ale eterodocșilor. O dorință nechibzuită în vederea întreruperii pomenirii (n.n. ierarhilor) va aduce bucurie numai dușmanilor Bisericii (cf. canon 15 al Sin. I-II Constantinopol).

Recunoaștem că Sanctitatea Sa Bartolomeu, Patriarhul Ecumenic, a manifestat un interes nemărginit pentru ca prin intermediul Sinodului să se exprime ecleziologia ortodoxă clară. Cunoaștem situația martirică a Bisericii întâistătătoare a Constantinopolului și circumstanțele dificile ale Patriarhiilor vechi. Ne punem nădejdea însă în harul atotputernic al Preasfântului Duh. Ierarhii noștri, sfinții cler

și poporul binecinstitor nu și-au pierdut dreptarul credinței. Așteptăm cu nerăbdare și speranță revizuirea teologică ulterioară a documentelor sinodale și formularea lor mai autentică, pentru ca acestea să contribuie la îndeplinirea misiunii mântuitoare a Bisericii în lumea contemporană, potrivit rânduiei Sfinților Părinți de la Sinodul VII Ecumenic: „După cum au văzut Profetii, după cum au învățat Apostolii, după cum Biserica a primit, după cum au dogmatizat Dascălii, după cum întreaga lume a consimțit, după cum a strălucit harul, după cum s-a arătat adevărul...”. Fie ca toți, cler și popor, „așa să gândim, așa să vorbim, așa să-L propovăduim pe Hristos – Adevăratul nostru Dumnezeu!”.

Acestea aducându-le cu smerenie la cunoștința Preacuvioșilor Voastre și rugându-ne Domnului nostru Iisus Hristos pentru luminarea cea de sus a arhierilor noștri, pe umerii cărora stă și povara cea mai mare a responsabilității, rămânem cu multă iubire de aproapele și dragoste în Hristos, membrii Comisiei: Ierom. Hrisostom (Mănăstirea Cutlumuș), Arhim. Iosif (Mănăstirea Xiropotamu), Arhim. Elisei (Mănăstirea Simonopetra), Arhim. Tihon (Mănăstirea Stavronikita), Ierom. Luca (Mănăstirea Grigoriou).

Hotărâri ale Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române

În ziua de 16 decembrie 2016, la Reședința patriarhală, sub președinția Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, s-a desfășurat ședința extraordinară a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române.

În cadrul acestei ședințe, a avut loc alegerea noului Episcop al Maramureșului și Sătmarului, scaun rămas vacant în urma decesului Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop onorific Iustinian Chira.

În ziua de 8 decembrie 2016, Sinodul mitropolitan al Mitropoliei Clujului, Maramureșului și Sălajului în consultare cu Adunarea Eparhială a Episcopiei Maramureșului și Sătmarului au desemnat prin vot secret drept candidați pe Preasfințitul Părinte Iustin Sigheteanul, Arhiereu vicar al Episcopiei Maramureșului și Sătmarului, și pe Preacuviosul Părinte Arhimandrit TIMOTEI BEL, Starețul Mănăstirii Scărișoara Nouă și exarhul Mănăstirilor

din Episcopia Maramureșului și Sătmarului.

Sfântul Sinod a ales prin vot secret pe Preasfințitul Părinte Iustin în scaunul vacant de Episcop al Maramureșului și Sătmarului, cu 36 de voturi din 43 de voturi valid exprimate.

Întronizarea noului Episcop al Maramureșului și Sătmarului va avea loc în data de 27 decembrie 2016, la Baia-Mare.

În ziua de 16 decembrie 2016, în Sala Sinodală din Reșe-

dința Patriarhală, sub președinția Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, a avut loc ședința de lucru a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în cadrul căreia au fost luate următoarele hotărâri:

În efortul constant de îmbunătățire a calității orelor de Religie a fost elaborat proiectul de programă școlară la disciplina Religie pentru gimnaziu, realizat de către Grupul de lucru pentru disciplina Religie – cultul ortodox. Sfântul Sinod a luat act de acest fapt și a aprobat ca Sectorul teologic-educational al Administrației Patriarhale să continue demersurile pentru realizarea programelor școlare la Religie – cultul ortodox, pentru ciclul liceal.

În cadrul aceleiași ședințe sinodale s-a luat în discuție problema comercializării ilegale a calendarelor bisericești, a cărților, a lumânărilor și a obiectelor de cult contrafăcute, fiind semnalate o serie de situații în care au fost prinși comercianți care vindeau calendare și lumânări contrafăcute.

Existența unor asemenea si-

tuții încalcă prevederile legale (Legea nr. 103/1992 privind dreptul exclusiv al cultelor religioase pentru producerea obiectelor de cult), precum și reglementările statutare ale Bisericii Ortodoxe Române, bazate pe autonomia cultelor garantată de Constituția României, art. 29, alin 3.

Hotărârea Sfântului Sinod este ca lumânările, calendarele bisericești, cărțile și obiectele de cult să fie achiziționate de la magazinele bisericești, deoarece fondurile obținute astfel de Biserică sunt folosite pentru întreținerea și reparația lăcașurilor de cult și pentru susținerea activităților culturale și sociale ale parohiilor. De asemenea, se evită evaziunea fiscală practică de comercianții ilegali.

Sfântul Sinod a luat act de publicarea hotărârii Marii Camere a Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Parohia Greco-catolică Lupeni și alții împotriva României. În ansamblul acesteia, hotărârea confirmă criteriul voinței majorității credincioșilor în privința restituirii lăcașurilor de cult.

În perspectiva deja anunțată a anului 2017 – „Anul omagial al sfințelor icoane, al iconarilor și al pictorilor bisericești” și „Anul comemorativ Justinian Patriarhul și al apărătorilor Ortodoxiei în timpul comunismului” –, Sfântul Sinod a aprobat completarea programului-cadru național bisericesc cu un capitol suplimentar, și anume: „Sfântul Evanghelist Luca, Sfântul Ioan Damaschinul și Sfântul Teodor Studitul sunt figuri emblematice ale anului omagial al sfințelor icoane, al iconarilor și al pictorilor bisericești”. Diploma și medalia anului omagial 2017 vor fi oferite persoanelor care promovează valorile perene ale picturii autentice bisericești.

De asemenea, Sfântul Sinod a aprobat crearea medaliei comemorative și a diplomei „Justinian Patriarhul și apărătorii Ortodoxiei în timpul comunismului”. Acestea vor fi oferite persoanelor care au ilustrat în mod deosebit tematica anului comemorativ 2017.

Hotărâri ale Permanenței Consiliului Eparhial Iași

Prezentăm în aceste pagini deciziile mai importante ale Permanenței Consiliului Eparhial al Arhiepiscopiei Iașilor

Acordări de ranguri bisericești

În Permanența Consiliului Eparhial Iași din 23 noiembrie, ținând cont de susținerea educației muzicale a studenților Facultății de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din Iași și a câștigării Premiului cel mare al Festivalului-Concurs Național de Muzică Bisericească „Lăudați pe Domnul!”, ediția 2016, IPS Părinte Mitropolit Teofan a aprobat acordarea rangului bisericesc onorific de iconom stavrofor P.C. Pr. Asist. Dr. Gabriel Ionuț Nastasă, asistent la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Iași și coordonator al Co-rului bărbătesc „Mitropolit Iosif Naniescu”.

Material lemnos pentru unități de cult

Pe 2 noiembrie, Permanența Consiliului Eparhial Iași a luat în discuție necesitatea continuării unor lucrări de construcție și reparație pentru câteva lăcașuri de cult, precum și a furnizării lemnului de foc necesar acelor unități bisericești care nu au resurse financiare suficiente și nu își pot procura materialul lemnos. Prin urmare, a fost aprobată acordarea, cu titlu gratuit pentru anul 2016, a unei cantități de 186 m.c. material lemnos, din care 136 m.c. lemn de foc și 50 m.c. lemn de lucru, pentru 5 unități de cult.

Sprijin financiar pentru unități de cult

În Ședința de Permanență a Consiliului Eparhial Iași din 19 octombrie a fost aprobată acordarea unui ajutor financiar de 249.500 lei pentru 37 de unități de cult din Arhiepiscopia Iașilor, care au lucrări de întreținere, reparații sau de construcție, după cum urmează:

– **Protopopiatul I Iași:** Parohia „Sfântul Nicolae” – Ciuleni; Parohia „Sfântul Spiridon” – Movileni; Parohia „Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul” – Vulturi, Popricani; Parohia „Adormirea Maicii Domnului” – Doina; Parohia „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” – Buruienesti;

– **Protopopiatul II Iași:** Parohia „Pogorârea Sfântului Duh” – Bucium; Parohia „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” – Cozmești; Parohia „Sfântul Nicolae” – Goruni; Parohia „Sfântul Cuvios Dimitrie Basarabov” – Bucium II;

– **Protopopiatul III Iași:** Parohia „Pogorârea Sfântului Duh” – Satu Nou, Schitu Duca;

Parohia „Duminica Sfinților Români” – Miroslava II; Parohia „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” – Slobozia, Voinești; Parohia „Nașterea Maicii Domnului” – Școbâlțeni, Podu Iloaiei; Parohia „Izvorul Tămăduirii” – Dagața; Parohia „Adormirea Maicii Domnului” – Bogdănești, Horlești; Parohia „Sfântul Ierarh Teodosie de la Brazi” – Lețcani III; Parohia „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” – Proselnici, Miroslava; Parohia „Sfântul Cuvios Dimitrie Basarabov” – Boatca, Dagața; Parohia „Sfânta Treime” – Rădeni, Popești;

– **Protopopiatul Hârlău:** Parohia „Sfântul Ioan Botezătorul” – Ruși, Belcești; Parohia „Sfântul Nicolae” – Munteni, Belcești; Parohia „Sfântul Dumitru” – Iazu Nou; Parohia „Sfânta Împărăteasă Pulheria” – Pârcovaci; Parohia „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” – Șendreni, Frumușica;

– **Protopopiatul Piatra Neamț:** Mănăstirea Pângărați,

Mănăstirea Târcața;

– **Protopopiatul Dorohoi:** Parohia „Pogorârea Sfântului Duh” – Cobâla, Șendriceni; Parohia „Sfântul Gheorghe” – Ionășeni; Parohia „Sfântul Nicolae” – Călinești, Bucecea;

– **Protopopiatul Săveni:** Parohia „Sfinții Voievozi” – Nichiteni, Coșușca; Parohia „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” – Mihai Viteazul, Ungureni; Parohia „Sfânta Cuvioasă Parascheva” – Puțurenii;

– **Protopopiatul Pașcani:** Schitul „Sfânta Teodora de la Sihla” – Codrii Pașcanilor; Parohia „Adormirea Maicii Domnului” – Brătești, Stolniceni Prăjescu; Parohia „Sfântul Nicolae” – Fedeleşeni;

– **Protopopiatul Botoșani:** Parohia „Sfânta Cuvioasă Parascheva” – Roma; Parohia „Sfântul Nicolae” – Hlipiceni I;

– **Protopopiatul Darabani:** Parohia „Adormirea Maicii Domnului” – Dragalina, Cristinești.

Un nou protoiereu la Târgu Neamț

Protopopiatul Târgu Neamț are un nou protopop. În această funcție, ce i-a revenit în ultimii patrusprezece ani părintelui Ioan Dogariu, a fost desemnat părintele Neculai Axentioi, paroh al bisericii din Nemțșor. Numirea noului protoiereu a avut loc în cadrul conferinței semestriale cu preoții din Protopopiatul Târgu Neamț, ce a avut loc pe 24 noiembrie, sub președinția IPS Părinte Mitropolit Teofan.

Părintele Neculai Axentioi s-a născut la data de 5 decembrie 1967, în satul Vama, județul Suceava, din părinții Traian și Aurelia Axentioi. Între anii 1985-1990 urmează Seminarul Teologic

de la Mănăstirea Neamț. În 1990, părintele Neculai Axentioi absolvă examenul de capacitate preotească, după care, în perioada 1990-1994 urmează cursurile Institutului Teologic Universitar Iași (actuala Facultate de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” Iași), devenind licențiat în Teologie cu lucrarea „Monografia comunei Vama – o așezare din Bucovina”, susținută inițial sub coordonarea științifică a pr. prof. univ. dr. Mircea Păcurariu, apoi sub îndrumarea prof. univ. dr. Emilian Popescu. Între 1991-2012 este profesor de religie și limbă latină la mai multe unități școlare din județele Iași și Neamț. Pe 20 mai 1992 este hirotonit

diacon pe seama Catedralei Mitropolitane din Iași de către Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, pe atunci Arhiepiscopul Iașilor și Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, devenind ulterior arhidiacon. Pe data de 6 decembrie 1994 este hirotonit preot tot de către PF Părinte Daniel pe seama parohiilor Poiana și Groși din Protopopiatul Târgu Neamț. În anul 1999 finalizează cursurile de masterat la Facultatea de

Teologie Ortodoxă Iași, la secția Teologie istorică, cu lucrarea de disertație „Mitropolitul Visarion Puiu”, susținută sub îndrumarea pr. prof. univ. dr. Ion Vicovan. Din anul 1999, părintele Neculai Axentioi devine paroh la Biserica „Adormirea Maicii Domnului” și „Sfântul Mare Mucenic Dimitrie, Izvorătorul de Mir” – Nemțișor, unde, vreme de aproape 18 ani, a întreprins o bogată activitate administrativă. Pe 9 iunie 2013

are loc resfințirea bisericii de către IPS Părinte Mitropolit Teofan, iar părintele primește hirotesia întru iconom stavrofor și „Crucea Moldavă” ca distincție. Din anul 2014 devine membru în Adunarea Eparhială Iași. Pe 21 mai 2016 are loc sfințirea Mausoleului Eroilor, iar părintele Neculai Axentioi primește distincția cu „Crucea Mitropolitul Dosoftei”.

Noi filiale ATOR în Arhiepiscopia Iașilor

Având în vedere necesitatea de a li se oferi tinerilor din Arhiepiscopia Iașilor un cadru în care să se organizeze și să se implice în lucrarea pastoral-misionară pentru a deveni membri activi ai Bisericii, pe 16 noiembrie, Permanența Consiliului Eparhial Iași a aprobat înființarea a 27 de noi filiale ale Asociației Tineretului Ortodox Român (A.T.O.R.) în Arhiepiscopia Iașilor după cum urmează:

Protopopiatul Botoșani: Botoșani, Orășeni Vale, Vorona Mare, Vorona Centru;

Protopopiatul Ceahlău: Galu;

Protopopiatul Darabani: Darabani;

Protopopiatul Dorohoi: Dorohoi, Brăești;

Protopopiatul Hârlău: Hârlău, Satu Nou – Belcești, Flămânzi Cordon;

Protopopiatul Iași I: Iași;

Protopopiatul Iași II: Bohotin, „Buna Vestire” – Cercu, Moreni, Orzeni, Tomești Deal, Țuțora;

Protopopiatul Iași III: Podu Iloaiei;

Protopopiatul Pașcani: Humosu, Pașcani, „Adormirea Maicii Domnului” – Ruginoasa, Soci, Todirești II;

Protopopiatul Târgu Neamț: Târgu Neamț;

Protopopiatul Săveni: Zoițani;

Protopopiatul Roznov: Roznov.

Operațiuni de personal la nivelul Arhiepiscopiei Iașilor în lunile noiembrie-decembrie 2016

În luna noiembrie, Sectorul administrativ-bisericesc al Arhiepiscopiei Iașilor a efectuat 134 operațiuni de personal, după cum urmează: 50 la Centrul Eparhial Iași, 37 în cadrul protopopiatelor și 47 la mănăstiri. Dintre acestea, 41 au fost încadrări și numiri, 39 încetări ale contractelor de muncă, 11 suspendări, 3 reveniri la locul de muncă după concediul de creștere a copilului, 1 transfer și 39 modificări ale raporturilor de muncă.

În luna decembrie, Sectorul administrativ-bisericesc al Arhiepiscopiei Iașilor a efectuat 114 operațiuni de personal, după cum urmează: 77 la Centrul Eparhial Iași, 17 în cadrul protopopiatelor și 20 la mănăstiri. Dintre acestea, 30 au fost încadrări și numiri, 19 încetări ale contractelor de muncă, 11 suspendări, 4 reveniri la locul de muncă după concediul de creștere a copilului și 52 modificări ale raporturilor de muncă.

Noutăți editoriale la Editura Doxologia:

– în noiembrie și decembrie –

*Slujba Sfântului Neofit Zăvorățul
din Cipru*
Cezar Florin Cocuz

Noul Martirologhion
Sfântul Nicodim Aghioritul

*„Iată, Fecioara va lua în pântece
și va naște Fiu” (Isaia 7, 14)*
Christophe Rico

Omul – țința cercetării dumnezeiești
Arhim. Zaharia Zaharou

Despre minunile Părinților italieni
Sfântul Grigorie cel Mare

*Omilii despre pocăință,
dragoste și optimism*
Sfântul Nicolae Velimirovici

*Vechea și Noua Romă.
De la Tradiția ortodoxă la tradițiile Apusului*
**Ierótheos Vlachos,
Mitropolitul Nafaktosului**

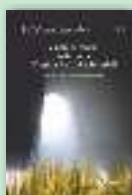
*Cele șapte cuvântări encomiastice
în cinstea Apostolului Pavel*
Sfântul Ioan Gură de Aur

*Teologia chenotică a lui Antonie Bloom,
Mitropolitul Surojului,
din perspectivă antropologică*
Pr. Roman Rytsar

*Căsătorie și feciorie în gândirea
Sfântului Ioan Gură de Aur*
Pr. Josiah Trenham

*Viziunea morții în
lumina Sfinților Părinți ai Bisericii*
Pr. Theodore Papanicolaou

Stând la foc... Povestiri cu tâlc
Alexandru Lascarov-Moldovanu

Colocviu internațional la Iași

Cu ocazia declarării anului 2016 de către Patriarhia Română ca „An comemorativ al Sfântului Ierarh Martir Antim Ivireanul și al tipografilor bisericești”, Mitropolia Moldovei și Bucovinei, în parteneriat cu Academia Română, prin Institutul de Istorie „A.D. Xenopol” din Iași, Academia de Științe a Moldovei, Institutul „Eudoxiu Hurmuzachi” pentru românii de pretutindeni, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca și Universitatea din Rouen – Normandie, a organizat în perioada 9-10 noiembrie Colocviul „Cărți românești de învățatură (Iași – 1643, 1646). 370 de ani de la oficializarea limbii române în Țara Moldovei”. Evenimentul academic a debutat pe 9 noiembrie la Muzeul Mitropolitan din Iași în prezența IPS Părinte Mitropolit Teofan. Manifestarea, sprijinită de Consiliul Județean Iași și Primăria Municipiului Iași, a fost dedicată, în mod special,

aniversării comune a 370 de ani de la oficializarea limbii române în Moldova și a două acte singulare de cultură majoră ale ilustrei domnii a lui Vasile Lupu (1636-1653): publicarea la Iași a *Cărții românești de învățatură în 1643* (cunoscută mai ales sub numele de *Cazania lui Varlaam* – prima carte tipărită în Moldova) și promulgarea, tot la Iași, în 1646 a unei alte *Cărți românești de învățatură (Pravila)*, ambele „cu dzisa și cu toată cheltuiala lui Vasile, Voievodul și Domnul

Țării Moldovei”. IPS Părinte Mitropolit Teofan a făcut o prezentare detaliată a celor două lucrări din secolul al XVII-lea, după care a subliniat că manifestarea din aceste zile de la Iași reprezintă un omagiu adus limbii române, un omagiu adus înaintașilor, dar și contemporanilor ce au preocupări în domeniu. La eveniment au fost prezenți, pe lângă invitați din Iași, și participanți din Paris, Rouen, Chișinău, București, Alba Iulia, Cluj-Napoca și Târgoviște.

„Întâlnirea cu duhovnicul” - ediția a V-a

Cea de-a V-a ediție a Colocviului Internațional „Întâlnirea cu duhovnicul”, organizat cu binecuvântarea și în prezența IPS Părinte Mitropolit Teofan, a fost dedicată Părintelui Sofronie Saharov (1896-1993) și a reunit, în perioada 13-15 noiembrie, la Iași și la Mănăstirea Neamț, invitați de seamă din țară și din străinătate (Grecia, Marea Britanie și Franța).

Deschiderea oficială a avut loc pe 13 noiembrie, la Centrul de conferințe Agora (fostul „Providența”). În cadrul acesteia au conferențiat IPS Părinte Ierotheos Vlachos, Mitropolit de Nafpaktos și Sfântul Vlasie, și ieromonahul Rafail Noica, în prezența a peste 2.000 de oameni, în timp ce alte câteva mii au urmărit evenimentul on-line, pe site-ul Doxologia.ro.

IPS Părinte Ierotheos Vlachos l-a descris celor prezenți pe Părintele Sofronie așa cum l-a cunoscut: „Părintele Sofronie Saharov a fost marea revelație a vieții mele. M-am simțit în preajma părintelui ca și cum aș fi participat la Cina cea de Taină și la rugăciunea din Ghetsimani, m-am bucurat de discuțiile teologice

pe care le-am avut cu el; era un călăuzitor cu experiență în ceea ce privește rugăciunea inimii și am simțit binecuvântarea sa în timpul spovedaniilor pe care le-am făcut la el. Era un părinte mistagoc iubitor și cu discernământ și era, de asemenea, înaintevăzător, avea darul înaintevăzării. Mi-a spus de multe ori

lucruri care s-au dovedit apoi a fi adevărate”.

După o scurtă pauză, a urmat cea de-a doua conferință, „Părintele Sofronie Saharov, starețul meu”, susținută de părintele ieromonah Rafail Noica, unul dintre cei mai mari duhovnici români, fiul filosofului Constantin Noica: „De ce nu mai sunt duhovnici buni? Răspunsul ni-l dă Sfântul Siluan: «Fiindcă nu mai sunt ascultători buni». În limba rusă, cuvântul ascultător este sinonim și pentru ucenic, novice. Ucenicul bun, ascultătorul bun, este omul care are mintea

îndreptată către Dumnezeu și care caută de la Dumnezeu răspuns, nu de la om, dar care se duce la om fiindcă nu poate nici măcar să fie precum Cain, care, deși păcătuisese, avea legătură cu Dumnezeu. Dar când mergi la om, la duhovnic, trebuie să ai atenția către Dumnezeu, cu Care trebuia să fi dialogat până atunci. Trebuie să te rogi ca omul, duhovnicul tău, să-ți dea cuvânt; trebuie să fii atent launtric și, cum zicea Părintele Sofronie, să prinzi, să înhați așa zice eu, primul cuvânt... Trebuie însă să fii atent, căci Dumnezeu ți-a dat cu-

vântul prin duhovnic; ești dar dator să-l cinstești pe duhovnic, dar să nu-l idolatrizezi pe acesta”.

Colocviul a continuat și pe 14 noiembrie, cu o nouă sesiune de conferințe în Sala „Iustin Moiescu” a Centrului Eparhial Iași. Sesiunea a cuprins și înregistrări audio cu Părintele Sofronie, precum și discuții între participanți.

Manifestările dedicate Părintelui Sofronie au continuat pe 15 noiembrie la Mănăstirea Neamț, când a fost prăznuit Sfântul Cuvios Paisie Velicovschi, ocrotitorul Mănăstirii Neamț. Ziua a început cu săvârșirea Sfintei și Dumnezeieștii Liturghii, în biserica mare a mănăstirii, de către IPS Ierotheos Vlachos, alături de IPS Părinte Mitropolit Teofan, IPS Serafim Joantă, Mitropolitul Germaniei, Europei Centrale și de Nord, și un sobor de preoți și diaconi. După Sfânta Liturghie, a avut loc sesiunea de conferințe. Au mai fost prezentate și două mărturii video despre Părintele Sofronie, după care evenimentul s-a încheiat cu un cuvânt rostit de IPS Părinte Mitropolit Teofan.

Editura Doxologia prezintă la Târgul de carte Gaudeamus

În perioada 16-20 noiembrie, Editura Doxologia a Mitropoliei Moldovei și Bucovinei a participat la cea de-a XXIII-a ediție a Târgului de carte Gaudeamus, din Pavilionul Central Romexpo din București. Sute de titluri ale editurii ieșene, publicate în colecțiile deja consacrate – *Viața în Hristos; Patristica; Duhovnicul; Părinți athoniți*, ori în colecții noi precum *Teologie și Ecologie; Agora; Eseu; Scriptură, Tradiție, Liturghie* au fost la îndemâna tuturor cititorilor. Editura ieșeană Doxologia a venit din nou la București, la Târgul de carte Gaudeamus, cu o ofertă bogată: cărți pentru copii, excelent ilustrate de artiști plastici de seamă din România, cărți de spiritualitate, cărți de teologie și tot ceea ce este folositor pentru ca de la acest târg oamenii să plece și cu un îndrumar pentru suflet.

Au fost programate și câteva evenimente importante desfășurate în jurul cărții *Vârstele iubirii*, autor Mihai Neamțu. Primul atelier din seria „Povești de Dragoste. Mihai Neamțu & invitații săi” organizat de Editura Doxologia a avut loc pe 18

noiembrie, când sociologul Mirel Bănică, scriitoarea Daniela Șontică și teologul Radu Preda au vorbit despre povești care inspiră, de la istoria bunicii până la cupluri celebre. Următorul atelier a avut loc pe 19 noiembrie, la standul editurii, iar lansarea cărții *Vârstele iubirii* s-a desfășurat în sala Bursa de Contacte Gaudeamus în prezența mai multor personalități publice, printre care Monica Pillat și Grigore Cartianu. Al treilea atelier „Povești de Dragoste. Mihai Neamțu & invitații săi” a avut loc pe 20 noiembrie la standul editurii. Invitați au fost Theodor Paleologu, Cristian Pătrășconiu & co.

Serate duhovnicești în Arhiepiscopia Iașilor

Pe 3 noiembrie, Editura Doxologia a organizat în Sala „Sinaxar” a Muzeului Mitropolitan din Iași un eveniment special pentru a marca apariția pe piața de carte din România a unui volum inedit, intitulat *Dicționar de teologie ortodoxă și știință*, autori fiind părintele Răzvan Andrei Ionescu de la Centrul Ortodox de Studii și Cercetări „Dumitru Stăniloae” din Paris și conf. univ. dr. Adrian Lemeni, consilier patriarhal. În cadrul evenimentului, pr. Răzvan Andrei Ionescu a susținut și o conferință pe tema „De la limba(jul) științei la limba(jul) credinței. Mărturie de traducător”. Cartea *Dicționar de teologie ortodoxă și știință* continuă seria de volume inițiată de Editura Doxologia a Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, care aduc în atenția publicului dialogul dintre știință și credință. Lucrarea se dorește a fi un dicționar mai ales în accepțiunea de instrument de lucru și își propune să-l familiarizeze pe cititor cu concepte și termeni fundamentali aparținând universului științific.

- Cu binecuvântarea IPS Părinte Mitropolit Teofan, pe 12 noiembrie, în cadrul proiectului „Tânărul frumos”, 150 de liceeni din orașul Târgu Frumos și împrejurimi s-au întâlnit pentru a petrece împreună o după-amiază de suflet. Locul întâlnirii a fost Biserica „Sfânta Cuvioasă Parascheva” din Târgu Frumos. De aici au mers cu steaguri tricolore la Monumentul Eroilor, pentru a le aduce un pios omagiu. S-au deplasat apoi la Casa de Cultură „Garabet Ibrăileanu”, unde părintele arhimandrit Nicodim Petre, consilierul Sectorului de misiune al Arhiepiscopiei Iașilor, a susținut conferința cu titlul „Tânărul de astăzi între eroism și lașitate”.

- Pe 15 noiembrie, în prima zi a Postului Crăciunului, 70 de tineri din ATOR Iași s-au strâns în Biserica „Sfântul Sava” din Iași, în jurul poetului Marius lordăchioaia, pentru a înțelege mai bine ce este superficialitatea, de ce este dăunătoare omului și cum poate fi evitată. Invitatul a atras atenția că un creștin se mântuiește preocupându-se și de mântuirea celorlalți. Nu te poți întâlni cu Dumnezeu trăind izolat și egoist, în uitare de celălalt.

- ASCOR Iași a organizat pe 23 noiembrie conferința cu tema „Tinerete și solidaritate creștină sau cum învingem indiferența”, susținută de IPS Pavlos, Mitropolit de Sisanou și Siatista, Grecia. Evenimentul a adunat în sala Muzeului Catedralei Mitropolitane 150 de tineri interesați să cunoască, să învețe și să renunțe la indiferență. Invitatul a asemănat viața, metaforic, cu un ghem de ață: „Viața, de multe ori, seamănă cu un ghem de ață, al cărui fir, dacă îl tragem și îl descurcăm fără înțelepciune, riscăm să îl încurcăm și mai mult. Avem nevoie de foarte multă răbdare pentru a găsi începutul acestui ghem; dacă găsim începutul, atunci putem desface ghemul. În Biserică, știm că

începutul acestui ghem se numește Iisus Hristos. Acesta este începutul și principiul prin care se cern toate, acesta este începutul pe care ne vom întemeia și cuvântul nostru de astăzi”.

- Pe 9 decembrie, în Aula Magna „Mihai Eminescu” a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Editura Doxologia, în parteneriat cu ASCOR – filiala Iași, a lansat cartea *Cetatea sub asediu. Însemnări despre credință, rațiune și terorism* de Teodor Baconșchi, în prezența autorului, care a susținut și o conferință pe tema „Creștinii de azi între forum și catacombă”.

- În Aula „Mihai Eminescu” a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași a fost lansat pe 16 decembrie volumul *Vârstele iubirii* de Mihai Neamțu. Evenimentul de lansare a fost organizat de Editura Doxologia și ASCOR – filiala Iași. Publicul ieșean s-a putut întâlni atât cu pr. lect. dr. Cezar Paul Hârlăoanu, cât și cu Mihai Neamțu, care a susținut și o conferință pe tema „Vârstele iubirii”.

- Spitalul „Providența” a organizat în perioada 11-20 decembrie Serile „Providența”. Inițiate în decembrie 2015, întâlnirile își propun să ofere o viziune integrativă asupra actului vindecării prin intermediul unor dialoguri cu teme specifice. Pe 13 decembrie, părintele arhimandrit Hrisostom Rădășanu, consilier al Sectorului învățământ din cadrul Arhiepiscopiei Iașilor, a vorbit pacienților despre „Credința care tămăduiește”. Pe parcursul întâlnirii, invitatul a amintit de exemplul femeii cu o boală misterioasă, o scurgere de sânge de 12 ani, despre care se spune în Evanghelia după Matei că s-a vindecat numai când s-a atins de haina Mântuitorului. Pe 15 decembrie, dr. Iuliana Ardeleanu, medic specialist cardiologie, și dr. Eugen Neculai Gazzzi, medic specialist medicină internă, au prezentat celor prezenți „Pașii spre sănătate”. Serile „Providența” s-au încheiat pe 20 decembrie cu un recital de colinde pentru pacienți, susținut de corul spitalului și de alți invitați surpriză.

„Cutia cu papucei pentru ei” la Gala Națională a Voluntarilor

Pe 14 decembrie au fost desemnați câștigătorii Galei Naționale a Voluntarilor. Conform site-ului oficial al Galei, au fost 188 de aplicații, dintre care au fost selectați 108 finaliști, astfel: 52 de nominalizări pentru categoria Proiectul de Voluntariat al anului, 46 de nominalizări pentru categoria Voluntarul anului, 7 nominalizări pentru categoria Coordonatorul de voluntari al anului și 3 nominalizări pentru categoria Centrul de voluntariat al anului. Colegiul „Sfântul Nicolae” a aplicat la Gala Națională a Voluntarilor din acest an pentru proiectul „Cutia cu papucei pentru ei”, care a fost validat de preselecția Galei, apoi a fost înscris pe portalul galavoluntarilor.ro. Proiectul „Cutia cu papucei pentru ei” a adunat 3.431 de voturi și a devenit astfel cel mai votat proiect de pe portal, obținând premiul pentru „Cel mai votat proiect de voluntariat al anului”. Gala Națională a Voluntarilor a fost organizată de Federația Volum, iar ca locație pentru desfășurarea evenimentului a fost ales Palatul Ghica Tei din București. La această Gală, Colegiul „Sfântul Nicolae” a fost reprezentat de Emanuel Mocanu, Cristian Butnărașu și Cristian Ștefan Irina, membri și voluntari ai proiectului. Premiul a fost înmănat de Ambasadorul Elveției în România, domnul Urs Henner. La finalul Galei, reprezentanții colegiului au fost felicitați de domnul Romeo Moșoiu, consilier al Ministrului Educației

Naționale și Cercetării Științifice, care le-a urât succes pe mai departe, în vederea desfășurării și a altor proiecte educative și sociale de impact. În decursul celor 10 luni de activitate, proiectul „Cutia cu papucei pentru ei” s-a bucurat de un parcurs de succes, adăugând valoare și consistență comunității Colegiului „Sfântul Nicolae”. Cei peste 30 de voluntari și cele peste 4500 de ore de muncă în folosul altora au reușit să aducă fericire în patru localități din județul Iași și în Botoșani (Doroșcani, Stânca-Roznovanu, Roma-Teișoara și Piscu Rusului) și să încălzească cu încălțăminte nouă peste 180 de copii. Proiectul se îndreaptă acum spre alți copii care au nevoie (localitățile Coștiumeni și Pocreaca), dorind să acopere cât mai mult nevoile lor.

Evenimente în cadrul Programului de cercetare BIBLIA

Pe 15 decembrie, în cadrul Facultății de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din Iași, a avut loc o conferință dedicată pâinii, ca aliment, hrană pentru trup, dar și ca materie euharistică, hrană pentru suflet. Acest eveniment a avut loc în cadrul Programului de cercetare BIBLIA (acronim pentru „Biblia în interpretarea Bisericii. Literatura inspirată în actualitate”) și este al doilea proiect realizat de membrii echipei de cercetare, după cel de acum doi ani, „Vinul. Dar al lui Dumnezeu și Euharistie a creației”. Invitatul special al conferinței, pr. prof. univ. dr. Ion Vicovan, decanul Facultății de Teologie ieșene, a reliefat importanța pâinii pentru întreaga viață a omului, de la naștere, la vârsta maturității și căsătorie, până la sfârșitul vieții, pâinea fiind hrana care leagă pe om, deopotrivă, de pământ și de cer.

Tot în cadrul Programului de cercetare BIBLIA, a avut loc, pe 19 decembrie, la Facultatea de Teologie „Dumitru Stăniloae” din Iași, vernisajul expoziției „Vechiul Testament – zorii mântuirii noastre”. Exponatele – icoane, gravuri, sculpturi și miniaturi organizate după cronologia Vechiului Testament și orientate spre sărbătoarea Nașterii lui Iisus Hristos au fost executate de studenții din anul I Artă sacră ai facultății. Invitatul special al întâlnirii a fost pr. prof. dr. Petre Semen care, plecând de la porunca interdicției de a-L reprezenta pe Dumnezeu – păstrată în Decalogul Vechiului Testament și în alte prescripții mozaice –, a reliefat dorința omului vechi de a-L întâlni pe Dumnezeu, de a fi „după chipul” Creatorului său. Expoziția este deschisă publicului larg până pe 31 ianuarie 2017, intrarea fiind, desigur, gratuită.

Concert de colinde la Iași, Botoșani și Piatra Neamț

Și în acest an, pe 18 decembrie, Sala „Stephanus Magnus” a Centrului de evenimente „Agora” din Iași s-a dovedit a fi neîncăpătoare pentru ieșenii care au participat la tradiționalul Concert de colinde al Mitropoliei Moldovei și Bucovinei. La spectacolul-eveniment „Opait”, desfășurat cu binecuvântarea și în prezența IPS Părinte Mitropolit Teofan, cei aproximativ 1.000 de spectatori prezenți au putut asculta colinde tradiționale românești interpretate de următoarele coruri: „Vlăstarele Ortodoxiei” – ATOR Piatra Neamț, „Vestitorii Bucuriei” – ATOR Târgu Neamț, Corul ATOR Botoșani, Corul ATOR Bucecea, Corul „Învierea” – ASCOR Iași, Corul academic „Byzantion”. La finalul evenimentului, IPS Părinte Mitropolit Teofan i-a îndemnat pe cei prezenți să aștepte sărbătoarea Nașterii Domnului „îmbrăcați în haine de colindători”: „Să vă dăruiască Dumnezeu putere să vă îmbrăcați în haine de îngeri, de păstori și de magi, pentru că aceștia sunt colindătorii care, din cer, din Betleem sau din îndepărtatul Răsărit, au plecat să-L descopere pe Domnul Hristos. Ei L-au descoperit și mare bucurie, plinătate de sens și de viață au primit în existența lor. Vom putea găsi și noi aceeași simplitate a păstorilor, aceeași înțelepciune a magilor și aceeași dorință de doxologie ca îngerii lui Dumnezeu, avându-L în noi și printre noi pe Domnul Hristos? E o chemare pe care v-o doresc înrădăcinată în conștiința tuturor”.

● Sala de spectacole a Casei de Cultură a Sindicatelor din Botoșani a găzduit, pe 17 decembrie, tradiționalul concert de colinde „Bucuria Nașterii Domnului”, organizat de Mitropolia Moldovei și Bucovinei și Protopopiatul Botoșani. Pe scenă au urcat Corul „Poarta cerului” format din preoții Protopopiatului Darabani, Corul Parohiei „Mihai Viteazul”, Corul „Haris” al Seminarului Teologic Dorohoi, Grupul de colindători „Codrulețul” de la Vorona, Grupul de colindători „Voievodul” al Parohiei Cătă-

măști Deal și Grupul Coral mixt al Seminarului Teologic Botoșani. Colindătorii au fost îndelung aplauzați de publicul numeros. La final, toți colindătorii au primit daruri din partea Protopopiatului Botoșani.

● În Sala „Calistrat Hogaș” a Consiliului Județean Piatra Neamț a avut loc pe 19 decembrie tradiționalul Concert de colinde „Nașterea Domnului – bucuria noastră”. Evenimentul a fost organizat de Protopopiatul Piatra Neamț, la inițiativa și în prezența IPS Părinte Mitropolit Teofan. Pe scenă au urcat mai multe grupuri de colindători, precum „Glasul Bisericii”, „Camena”, „Imperialii”, „Vlăstarele Ortodoxiei” și „Datini Străbune”. IPS Părinte Mitropolit Teofan a rostit un scurt cuvânt referitor la sărbătoarea Nașterii Domnului: „Fără Hristos, ne aflăm într-o mare confuzie, într-o derută lăuntrică imensă; nu putem face nimic adevărat, frumos, durabil fără El. Putem însă să-L descoperim pe Hristos inclusiv prin intermediul colindelor, așezându-ne în ceata îngerilor, a păstorilor și a magilor. De la păstori suntem datori să învățăm simplitatea, de la magi înțelepciunea și cunoașterea, iar de la îngeri cântarea sfântă, doxologia”.

Serbare de Crăciun la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Iași

Sala Coloanelor a Facultății de Teologie Ortodoxă „Dimitru Stăniloae” din Iași a fost arhiplină pe 20 decembrie, la tradiționala serbare de Crăciun organizată de studenții teologi. Pe lângă publicul numeros format din studenți, părinți și cadre didactice, evenimentul s-a bucurat de prezența IPS Părinte Mitropolit Teofan. Evenimentul a reunit un concert de colinde, un moment muzical (saxofon și orgă), unul de teatru, urături, dar și recitarea de poezii. Printre cei care au intrat pe scenă s-au numărat: Corul „Mira”, corul Facultății de Teologie din Iași, Corul ASCOR Iași și Trupa de teatru H2O. În cadrul serbării s-a lansat, de asemenea, revista „Koinonia”, revista studenților de la Facultatea de Teologie ieșeană. În cuvântul rostit cu această ocazie, Mitropolitul

Moldovei și Bucovinei a subliniat faptul că un creștin autentic nu poate fi cuprins de tristețe: „Un mare teolog a spus că nu este creștin adevărat cel care nu are bucurie într-însul. A fi om trist și creștin este o contradicție în sine. Colindul, Nașterea Domnului și această perioadă ne ajută să depășim tristețile care ne definesc și nemulțumirile care ne caracterizează, ambițiile care pătrund în noi și să primim ceva bucurie din bucuria copiilor colindători, ca să înțelegem și noi, dincolo de capacitățile noastre umane obișnuite, de ce a coborât Domnul Hristos pe pământ, cum Se hrănește cu lapte Cel Ce hrănește toată făptura cu ființa existenței, și cum, în cele din urmă, omul poate să devină iesle în care să Se nască Hristos-Domnul”.

400 de tineri prezenți la „Tânărul ieșean”

La Centrul de conferințe „Agora” al Mitropoliei Moldovei și Bucovinei s-a derulat pe 5 noiembrie 2016 cea de-a III-a ediție a evenimentului intitulat „Tânărul ieșean”. La această întâlnire organizată de ATOR – filiala Iași au participat peste 400 de tineri. Tema ediției a fost „Vreau să fiu om de succes. Exerciții pentru a reuși în viață”.

Întrunirea a fost precedată de Sfânta Liturghie săvârșită de IPS Părinte Mitropolit Teofan. La finalul slujbei, ierarhul le-a adresat cuvânt de învățătură tinerilor, subliniind faptul că

mănăstirea și viața de familie sunt singurele locuri în care omul se simte cu adevărat împlinit: „Două sunt locurile unde omul își găsește cu adevărat împlinirea. Pentru cei foarte puțini, există calea mănăstirii; dacă monahul sau monahia își împlinesc așa cum se cuvine viața de obște, va fi un om reușit în viață și reușit în veșnicie. Iar pentru cei mai mulți dintre oameni, locul în care își pot împlini existența și își pot umple sufletele cu adevăr și mulțumire este viața de familie. Aceste două contexte, aceste două locuri sacre, îl ajută pe

om să se împlinească în sufletul său și să simte că are pentru ce să trăiască în această viață”.

După Sfânta Liturghie, trainerul Cristian Neagu a susținut o prelegere pe tema „Vreau să fiu om de succes. Exerciții pentru a reuși în viață”, după care tinerii au participat la ateliere de lucru unde au avut posibilitatea de a afla lucruri noi din diverse domenii, și, de asemenea, au legat noi prietenii. La finalul întrunirii au fost prezentate concluziile desprinse în urma atelierelor de lucru, iar participanții au susținut un spectacol artistic.

Comunicat de presă cu ocazia lansării proiectului „IAȘI cu TINERi!”

ASCOR – filiala Iași, începe pregătirile pentru Întâlnirea Internațională a Tinerilor Ortodocși (ITO) ce se va desfășura la Iași, în perioada 1-4 septembrie 2017. În parteneriat cu Mitropolia Moldovei și Bucovinei, prin Sectorul de misiune, statistică și prognoză pastorală, Departamentul de Tineret și ATOR – filiala Iași, ASCOR Iași lansează proiectul „IAȘI cu TINERi!”, finanțat de Primăria Municipiului Iași, prin intermediul proiectelor pentru tineret.

Proiectul are ca scop instruirea a 250 de tineri cu vârsta cuprinsă între 16-35 ani ce vor fi implicați ca voluntari și moderatori/facilitatori pentru grupurile de participanți la ITO 2017 (7.000 de tineri) au dobândit abilități specifice: comunicare, vorbire în public, gestionarea unui grup, moderarea unei debateri de grup, abilități practice în coordonarea unui atelier, coordonarea și animația unui grup de tineret, organizarea de activi-

tăți creative și recreative, educație non-formală prin joc.

Proiectul „IAȘI cu TINERi” presupune identificarea profilurilor voluntarilor, selecția acestora în funcție de criteriile agreeate de parteneri, organizarea evenimentului „Studentul ieșean”, dezvoltarea curriculei de formare specifice a trei tipuri de cursuri de formare (curs facilitatori, curs animatori culturali, curs coordonare și logistică), generarea a trei ecosisteme de învățare și livrarea a 25 de cursuri de formare pe cele 3 teme, reprezentând 200 de sesiuni de formare, respectiv 400 de ore de formare, monitorizarea și evaluarea cursurilor, dezvoltarea cursurilor pe platforma online (ecosistem de învățare) pentru cele trei profiluri identificate cu aplicații specifice etc.

Obiectivele proiectului „IAȘI cu TINERi” sunt:

- creșterea nivelului de informare a tinerilor cu privire la valorile tradiției, istoriei, științei și artei locale, naționale și universale;

- promovarea ideii de voluntariat în rândul tinerilor și creșterea numărului de voluntari în asociațiile non-profit, grupurile de tineret și comunitățile locale;

- dezvoltarea curriculei de formare specifice pentru trei tipuri de cursuri de formare, generarea a trei ecosisteme de învățare și livrarea a 25 de cursuri de formare pe cele 3 teme, reprezentând 200 de sesiuni de formare, respectiv 400 de ore de formare pentru 250 de tineri cu vârsta cuprinsă între 16-35 ani.

Timp de 4 zile, în perioada 1-4 septembrie 2017, în cadrul Întâlnirii Internaționale a Tinerilor Ortodocși, partenerii vor organiza în Iași pentru cei 5.000 de participanți un program complex cu numeroase manifestări culturale, artistice, educative, ecologice și interactive, activități de promovare a spiritualității ortodoxe.

Caravană medicală „Providența”

Fundația Medicală „Providența” a organizat pe 22 și 23 noiembrie o caravană medicală în Parohia Curături din comuna Ciurea, județul Iași, Protopopiatul III Iași. Din echipa medicală menționăm pe dr. Alina Miclescu, medic primar medicină internă la Policlinica „Providența”, dr. Eugen Gazzzi, medic specialist medicină internă la Spital „Providența”, dr. Sandra Timohe, medic specialist gastroenterolog la Spital „Providența”, Lăcrămioara Cojocariu, asistent șef la Policlinica „Providența”, Ionuț Hariga, asistent medical la Spital „Providența”. Asistentul social Nicoleta Cristina Chirvasă s-a ocupat de înregistrarea pacienților și întocmirea dosarelor sociale. Investigațiile oferite gratuite au constat în consultație clinică, EKG, măsurare tensiune, recoltări analize, investigații paraclinice – ecografi.

După caz, s-au administrat și împărțit medicamente în funcție de afecțiuni, precum și în regim de urgență. Au fost consultați 19 pacienți cu vârste cuprinse între 16 și 80 ani.

Pe 2 decembrie, Paraclisul Mitropolitan „Sfântul Nicolae

Domnesc” Iași și Fundația Medicală „Providența” au împărțit daruri (alimente, haine, jucării, produse de curățenie) la 40 de familii sărace din satul Domnița, comuna Țibana, județul Iași, și au oferit servicii medicale celor aflați în dificultate. Oamenii au fost consultați și au primit medicamente cei care aveau nevoie.

Serviciu de îngrijiri bătrâni la domiciliu

Începând cu finalul acestui an, Centrul de informare și suport comunitar AIDRom Iași a intrat în oferta social-filantropică a Sectorului de asistență socială și medicală „Diaconia” al Arhiepiscopiei Iașilor printr-o structură de economie socială specializată în îngrijire de bătrâni la domiciliu. Structura de economie socială I.R.I.S. Ion Neculce activează pe întreaga regiune de nord-est a României și este acreditată ca furnizor de servicii sociale pe segmentul îngrijirii bătrânilor la domiciliu, având în portofoliu servicii oferite de personal specializat, precum și aparatură și instrumentar

modern, adaptat nevoilor beneficiarilor înscrși. Proiectul I.R.I.S. dorește ca, pe termen lung, să contribuie la dezvoltarea unor valori în societate care să permită, pe de o parte, o facilă inserție pe piața muncii, iar pe de altă parte, creșterea sentimentului de altruism față de semenii noștri. Proiectul I.R.I.S. INTEGRARE – RESPONSABILITATE – INOVAȚIE – SPECIALIZARE este un concept integrat de economie socială aplicat domeniului îngrijirii la domiciliu. Proiectul IRIS a debutat în anul 2015 și vizează mai multe regiuni de dezvoltare: București – Ilfov, Nord Est, Sud Muntenia și Vest.

„Fetele DAU”

Ieșenii fără adăpost primesc de aproape o lună o masă caldă, gătită de câteva studente. Protagonistele își spun „Fetele DAU”, de la numele proiectului pe care l-au lansat din luna noiembrie. „Dăruiești, Ajuți, Unești”, prescurtat DAU, este o

inițiativă prin care în jur de 30-40 de oameni necăjiți primesc în fiecare zi de joi a săptămânii o masă caldă, gătită din alimente donate de ieșeni. Meniul este pregătit cu atenție de cele 20 de voluntare care „bucătăresc” prin rotație, în funcție de orarul de la facultate și de cel de la serviciu. Inițial, prin DAU fetele își propuseră să împartă femeilor și

bărbaților care trăiesc în stradă doar o ciorbă caldă. Reacția deosebită a ieșenilor, care au răspuns imediat inițiativei și s-au arătat încântați să doneze alimente sau bani, le-a determinat pe voluntare să gătească un meniu complet. O ciorbă, felul doi și desert. Pe lângă toate acestea, fetele au și o vorbă bună, de alinare, pentru oamenii cărora le

dăruiesc pachete. Printre oamenii pe care „Fetele DAU” îi fac fericiți sunt, pe lângă oamenii străzii, familii necăjite care au o locuință, dar care nu-și pot oferi luxul unui meniu cald, și copii cu un singur părinte. „Fetele DAU” își propun să gătească pentru oamenii necăjiți în fiecare săptămână, indiferent de anotimp. Leșenii care vor să dăruiască alimente sau bani pentru meniul celor de pe stradă pot lua legătura cu studentele voluntare la numărul de telefon 0755 086 394 sau pe pagina de Facebook a proiectului DAU.

Cadouri de Crăciun în Arhiepiscopia Iașilor

◆ Cu ocazia Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos, Departamentul Pro Vita din cadrul Sectorului de misiune al Arhiepiscopiei Iașilor a adus daruri și bucurie pentru 50 de familii cu peste 8 copii din județele Iași și Botoșani. Fiecare familie a primit câte un pachet consistent de produse alimentare, articole de curățenie și igienă, jucării și haine, astfel încât pregătirile pentru sărbătoarea Crăciunului să fie înlesnite și îmbunătățite cu cele necesare oricărei case aflate în moment de sărbătoare. Familiile incluse în această campanie fac parte din *Programul de solidaritate pentru familia cu mulți copii – Sfântul Stelian*, desfășurat de Pro Vita Iași din anul 2012.

◆ Copiii din satele învecinate cu Mănăstirea Hadâmbu, județul Iași, l-au primit pe 24 decembrie pe Moș Crăciun. Prin grija arhimandritului Nicodim Gheorghită, starețul Mănăstirii Hadâmbu, Moșul a adus daruri consistente, pentru 1.000 de copii. Toți copiii au promis Moșului că vor fi cuminiți, că vor învăța, dar mai ales că vor vesti Nașterea Domnului Hristos, născut în peștera Betleemului acum două milenii.

◆ Pe 10 decembrie, un grup numeros de voluntari inimoși, în colaborare cu Biroul de Asistență Socială de la Biserica „Sfânta

Parascheva” din Iași, au pregătit un eveniment cu scop caritabil, sub denumirea „Ghetuțe calde”. Cu microbuzele încărcate cu daruri, pachete cu haine și alimente de bază, inimoșii voluntari au adus bucurie în mai multe parohii din Arhiepiscopia Iașilor: Stâncă, Bălteni, Vladomira din județul Iași, Pleșani și Șendreni din județul Botoșani.

◆ Mamele care au născut în zilele de Crăciun în Maternitatea „Cuza-Vodă” și în Maternitatea „Elena Doamna” din Iași au primit daruri cu prilejul sărbătorii Crăciunului. Acestea au fost oferite de parohia cu hramurile „Sfântul Iulian din Tars” și „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” din Campusul Studențesc „Tudor Vladimirescu” din Iași, în cadrul campaniei „Dăruind vei dobândi”, ediția a III-a. Au fost oferite daruri pentru 50 de prunci care au ajuns pe lume în zilele de 25, 26 și 27 decembrie.

◆ Prin generozitatea câtorva enoriași inimoși din parohie, dar și de peste hotare, Parohia Breazu a oferit și anul acesta unui număr de 20 de familii nevoiașе bucuria de a avea pentru masa de Crăciun un pachet consistent constând din alimente și dulciuri.

◆ În ajun de Crăciun, în Parohia Buruienesti din Protopopi-

atul Iași, com. Bivolari, jud. Iași, Moș Crăciun a oferit daruri pentru toți credincioșii din parohie: copii, tineri și bătrâni. Spre deosebire de anii trecuți, când darurile au fost împărțite la biserica parohiei în ziua de Crăciun, după Sfânta Liturghie, anul acesta Moșul a trecut pe la casa fiecăruia.

◆ Devenit o tradiție, proiectul caritabil *Împreună, normaliştiți-l aduc pe Moș Crăciun* a constituit un prilej de revedere a elevilor voluntari ai Colegiului Pedagogic „Vasile Lupu” – Iași, cu cei 70 de copii din Parohia Chilioaia, com. Dumești, jud. Iași. Cu ajutorul sponsorilor inimoși, s-a reușit cumpărarea de pachete cu dulciuri și fructe.

◆ Preșcolarii de la Grădinița cu Program Prolungit „Sfântul Sava” din Iași și cadrele didactice au organizat, în perioada 8-20 decembrie, pentru al patrulea an consecutiv, acțiunea caritabilă „Dăruind, vei dobândi!”. Preșcolarii, cei mai mici dintre creștini, au înțeles că sărbătoarea Nașterii Domnului Iisus Hristos este un prilej de bucurie sfântă și, astfel, prin darurile lor, au încercat să împartă această bucurie copiilor din Centrul de Zi „Sfânta Marina” al Fundației „Solidaritate și Speranță” din Iași.

Liturghie arhierescă și Slujbă de Parastas la Mănăstirea Sihăstria-Neamț

Arhimandriții Cleopa Ilie și Ioanichie Bălan și ieroschimonahul Paisie Olaru au fost pomeniți pe 3 decembrie la Mănăstirea Sihăstria din județul Neamț. Alături de cei trei mari duhovnici a fost pomenit și arhimandritul Victorin Oanele, fost stareț al așezământului monahal. Slujba de pomenire a fost precedată de Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie, săvârșită în sobor de preoți și diaconi de IPS Părinte Mitropolit Teofan. În cuvântul rostit cu acest prilej, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei a evidențiat câteva dintre trăsăturile părinților: „Ce cuvinte pot fi spuse în legătură cu cei trei? Blândețe, cuvânt și curaj mărturisitor. În primul rând, amintim de blândețea Părintelui Paisie; Părintele Cleopa spunea despre acest mare duhovnic că e «așa de bun și așa de blând, încât mii de oameni găsesc odihnă sufletească sub epitrahilul său». În al doilea rând, cuvântul Părintelui Cleopa era răsunător ca o trâmbiță, Părintele Ioanichie afirmând la un moment dat că

Părintele Cleopa ar dori ca, prin cuvântul său, toți oamenii să fie mâncați de Rai. În al treilea rând, ne aducem aminte de Părintele Ioanichie, cu felul său de a fi, curajul său mărturisitor, cu musturarea sa tăioasă atunci când avea păcatul în fața sa. Această triadă binecuvântată de duhovnici s-a putut ocupa de cele ale Mariei, adică de cuvântul lui Dumnezeu, binecuvântarea lui Dumnezeu, musturarea lui Dumnezeu, având în

vedere că starețul din acea vreme, Părintele Victorin Oanele, s-a ocupat de cele ale Martei, adică de buna gospodărire și administrare a așezământului monahal”.

Anul acesta se împlinesc 26 de ani de la trecerea la Domnul a Părintelui Paisie Olaru, 18 ani de la trecerea la Domnul a Părintelui Ilie Cleopa, 9 ani de la trecerea la Domnul a Părintelui Ioanichie Bălan și 2 ani de când a trecut la Domnul Părintele Victorin Oanele.

Slujbă de pomenire pentru eroii Revoluției din 1989, la Iași

Eroii Revoluției au fost omagiați pe 22 decembrie și la Iași. Autoritățile locale și județene au organizat mai multe manifestări dedicate împlinirii a 27 ani de la „Ziua Victoriei Revoluției din Decembrie 1989”. Evenimentul a avut loc la Monumentul „Crucea Eroilor Neamului”, situat pe esplanada din fața Palatului Culturii, în fața Bisericii „Sfântul Nicolae Domnesc”. A fost săvârșită mai întâi o slujbă de pomenire de către un sobor de preoți și diaconi, delegatul IPS Părinte Mitropolit Teofan fiind părintele Marian Timofte, vicar administrativ al Arhiepiscopiei Iașilor. Au urmat alocuțiunile autorităților publice, după care s-au depus coroane de flori din partea reprezentanților asociațiilor de revoluționari și din partea administrației publice locale. Evenimentele s-au încheiat cu defilarea Gărzii de onoare. Potrivit statisticilor oficiale, la evenimentele din Decembrie

1989 și-au pierdut viața 1.142 de persoane, 3.138 au fost rănite, iar 760 de oameni au fost reținuți.

SUMAR

Scrisoare pastorală la sărbătoarea Nașterii Domnului	2	Hotărâri ale Permanenței Consiliului Eparhial Iași	18
Vizită pastorală a IPS Părinte Mitropolit Teofan la Baden-Baden, Germania	6	„Întâlnirea cu duhovnicul” - ediția a V-a	22
Conferințe semestriale cu preoții din Arhiepiscopia Iașilor	10	Serate duhovnicești în Arhiepiscopia Iașilor	24
Raportul Comisiei speciale a Sfintei Chinotite pentru studierea documentelor finale ale Sfântului și Marelui Sinod din Creta	14	„Cutia cu papucei pentru ei” la Gala Națională a Voluntarilor	25
Hotărâri ale Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române	17	Concert de colinde la Iași, Botoșani și Piatra Neamț	26
		400 de tineri prezenți la „Tânărul ieșean”	27
		<i>In memoriam</i>	30

Președinte:

IPS Mitropolit TEOFAN

Vicepreședinte:

**PS Episcop-Vicar
CALINIC BOTOȘĂNEANUL**

Membri:

Pr. prof. univ. dr. Gheorghe POPA
(prorector al Universității „Al. I. Cuza Iași”)

Pr. prof. univ. dr. Ion VICOVAN
(decanul Facultății de Teologie Ortodoxă din Iași)

Prof. univ. dr. Ștefan AFLOROAIE
(membru onorific în
Adunarea Eparhială a Arhiepiscopiei Iașilor)

Cătălin Jeckel
(Consilier cultural al Arhiepiscopiei Iașilor)

Comitetul redacțional:

Cătălin Jeckel
director (Editura Doxologia)

Pr. Cezar Țăbârnă
redactor-șef (Editura Doxologia)

Pr. Adrian Ștefan Chelaru
redactor coordonator

Constantin Ciofu
Tudorel Rusu
Silviu Cluci
Adrian Sirghi
Oana Nechifor
Constantin Comici
Lucian Ducan
fotoreporteri

Cristian Reuț
corector

Lucian Dragomir
designer

Leonard Lunguleac
DTP-Prepress

Conceptul grafic al revistei: Pr. Constantin Sturzu

Sursă informații: „Ziarul Lumina” – Ediția de Moldova și doxologia.ro

Adresa redacției:

Iași, 700038
Str. Cuza-Vodă nr. 51
(incinta Mănăstirii Golia)
Tel.: 0232-216693
Fax: 0232-216694

ISSN 1221-4884

<http://editura.doxologia.ro>; e-mail: editura@doxologia.ro
Tiparul executat la Tipografia mitropolitană Iași